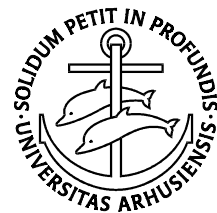

HUMAVISEN

NOVEMBER 2000 • Nr. 32 • FAKULTETSBLAD FOR HUMANIORA, AARHUS UNIVERSITET

Ny struktur til fakultetet

Færre institutter, nye uddannelser, ændret undervisning, mere fleksibilitet, større netværk

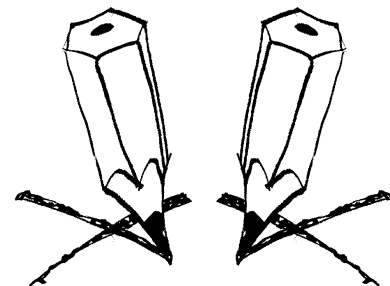
Sådan lyder nogle af buddene på ingredienser til den struktur-cocktail som fakultetet nu skal til at mixe. 'Velkomstdrinken' til den brede debat blev serveret på Repræsentantskabets

Fuglsø-seminar den 13. og 14. november.

Dekanen foreslår nytænkning, forenkling og prioritering.

De studerende tror på et bedre studiemiljø som vejen ud af den økonomiske krise - og beder om man stopper klynkeriet.

HUMavisen bringer flere af oplæggene og et resumé af resten af seminaret.

VALG

TORS DAG 23. NOVEMBER

Per Olsvig (tv.) og Preben Dehlholm (th.) er kandidaterne i det første valg til fakultetsrådet i HUMavisens historie.

Kampvalg til fakultetsrådet

-Vi nærmer os status som en bananrepublik, siger Preben Dehlholm om manglen på et forum for av-teknikere.

-Bagstræberisk, responderer Per Olsvig. Valgkampen er i fuld gang på siderne 14 og 15.

Studerende står sammen

De studerende går sammen til valg. Vi præsenterer de humanistiske kandidater til Konsistorium.

Siderne 12 og 13.

HUMavisen

8. årgang. Nr. 32

November 2000

Ansvarshavende redaktør:
informationsmedarbejder
Svend Aage Mogensen.

HUMavisen
HUM Sekretariat, bygning 328
Aarhus Universitet
Ndr. Ringgade 1
8000 Århus C

HUMavisen udgives af Det
Humanistiske Fakultet, Aarhus
Universitet.

HUMavisen udkommer to gange
i semesteret.

HUMavisen er gratis ved
afhentning på fakultetet. Avisen
sendes med intern post til alle
ansatte og omdeles på gange,
kantiner og på Parkkollegiet.

Redaktionen forbeholder sig ret
til at forkorte og redigere indlæg
og meddelelser.

Den redaktionelle linje er ikke
udtryk for fakultetets officielle
holdning.

Redaktionen:
Telefon: 8942 1242
Fax: 8942 1200
humavis@hum.au.dk

Fotografi: Torben Nielsen

Layout: Svend Aage Mogensen

Kalender:
kalender@hum.au.dk

Tryk og distribution:
Teknisk Afdeling,
Repro-sektionen
Telefon: 8942 2186

Oplag: 4.600 eksemplarer

HUMavisen.net

Avisen udkommer også på web:
www.hum.au.dk/nyheder/humavis

Seneste nyt findes på:
www.hum.au.dk/nyheder

ISSN 0908-5343

Indhold

Politik, Fuglsø-seminaret

Ny struktur skal redde økonomien	3
Det strukturelle minefelt	4
Hele Danmarks Humanistiske Forskningscenter	6
Kvalitet versus kvantitet	9
Resumé af Fuglsø-seminaret	10

Valg

Fakultetsrådet 2001-2004	12
Gro kæmper for den gode uddannelse	13
Kampvalg til fakultetsrådet	14

Service

Bogligt værktøj	22
Mini-konference om FirstClass	23

Forskning

Nyt center for den grønne ø	16
Nødråb om nationalt internetarkiv	17
Et nyt omrids af kulturen	19
Tidsskrifter fra Humaniora	20
Bøger fra Humaniora	21
EUNIS 2001	23

Studier

Fællesskab i Fokus	18
--------------------------	----

Uni-livet

Kalender	24
Navne	27

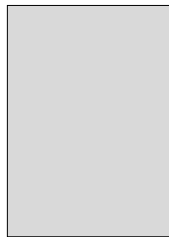
Bagsiden	28
----------------	----

**Deadline for HUMavisen 33 (februar 2001):
ca. 1. februar 2001**

Redaktionelle medarbejdere, HUMavisen 32

slam
Redaktør
Svend Aage Mogensen
8942 1242
humavis@hum.au.dk

jn
Skribent
Jeppe Norskov
jeppenorskov@e-box.dk

Is
Skribent
Line Sørensen
linesorensen@mail.tele.dk

Fotograf
Torben Nielsen
8942 5105
kuntn@hum.au.dk

Ny struktur skal redde økonomien

Nye sparekrav trækker tæppet væk under Spareplanen. Nytænkning skal afløse sparekniv

Finanslovens nedskæringer, stigende husleje og færre eksamener betyder at fakultetet må ty til nye metoder for at komme ud af sin gæld. Grønthøsteren er brændt sammen og sparekniven blevet sløv efter de seneste års flittige brug.

Dekan Bodil Due mener ikke at fakultetet kan spare sig gennem de nye krav på traditionel vis, og derfor vil hun se på om fakultetet kan opnå besparelser ved at ændre sin struktur og sine arbejdsformer.

Den nuværende spareplan skulle sikre at fakultetet havde betalt sin gæld i løbet af 2003, men med de nye økonomiske rammer vil den højst kunne sikre at gælden ikke stiger.

Spareplanen byggede på at prognoserne for antallet af studenterårsværk holdt og at der ikke kom yderligere sparekrav fra hverken ministerier eller universitetet.

Begge forudsætninger er nu bristet.

Højere husleje

Som bekendt skærer forslaget til Finanslov for 2001 ned på universitetets bevillinger og samtidig er universitetets fællesområde også økonomisk trængt.

Konsistorium har derfor vedtaget at sætte kvadratmeterafgiften, fakulteternes 'interne husleje', op. Den stiger fra 35 kr. i år til 75 kr. i 2001 og til 100 kr. i 2002.

Humaniora betaler i øjeblikket 1,7 mio. kr. i intern husleje.

Det bliver nu sat op til 3,5 mio. kr. i 2001 og fra 2002 bliver tallet 4,7 mio. kr. om året.

Det løber op i en ekstraudgift på knap syv mio. kr. i spareplans-perioden 2000-2003, som fakultetet nu skal skaffe på anden vis.

Den interne husleje tjener i øvrigt også til at forberede universitetet på den statslige husleje-model (SEA), som skal træde i kraft til januar. De nøjagtige økonomiske konsekvenser af SEA kendes endnu ikke, men selv de mest optimistiske foreløbige skøn viser at universitetet vil tabe penge på modellen på kort sigt, og en eventuel regning vil

sandsynligvis fra og med år 2002 blive sendt videre til fakulteterne.

Færre eksamener

Samtidig lader det til at de nye årgange er mindre produktive end tidligere.

Det endelige tal for antallet af studenterårsværk for år 2000 ligger en anelse over fakultetets eget (pessimistiske) skøn, men langt under Budgetkontorets (optimistiske) skøn.

I år har fakultetet afsat en særlig reserve på to mio. kr. for at denne type udsving og det bliver fakultetet sandsynligvis fortsat nødt til.

Ikke flere besparelser

Trods faldende bevillinger og øgede udgifter vil dekanen ikke gå i gang med en ny 'sparerunde'.

–Vi kan ikke køre en ny tur med grønthøsteren, siger Bodil Due.

–Vi kan ikke spare mere efter de traditionelle opskrifter, og derfor må vi finde på nye måder at løse vores økonomiske problemer på, ikke mindst må vi tage fat i hvordan vi udnytter vores ressourcer.

Ny struktur

–Måske kan vi samle vores mange enheder på en bedre måde end vi gør nu - og vi skal undersøge om vi i højre grad kan lave fælles undervisningsudbud på kandidatniveauet på tværs af institutgrænser og dermed udnytte vores lærerkræfter bedre, foreslår dekanen.

Fakultetet har i øjeblikket 23 institutter og centre og 28 studienævne.

Bodil Due lagde op til debatten på Fuglsø-seminaret den 13.-14. november, og hun forventer at fakultetet skal diskutere og arbejde med problemstillingen løbende i den kommende tid.

–Vi kan ikke løse dette her med en snuptagsløsning, understreger hun.

Idekatalog

Dekanen har allerede fået inspiration fra fagene til et idekatalog med forslag til nye organiseringer, der både sætter det faglige niveau i højsædet og samtidig sparer penge.

–Vi ser flere fagligt beslægtede fag, der går sammen om at lave udbud i videnskabsteori og det kunne fx historikere og sprogfagene, hvor de overlapper eller tangerer hinanden, også gøre i andre sammenhænge.

–Vi bør også undersøge om det kan svare sig at følge i Københavns Universitets fodspor, hvor man nu kun vil optage studerende på de helt små fag hvert andet år.

–Det vil selvfølgelig stille de kommende studerende dårligere, men en løsning kunne så være at Aarhus optog i de lige år og København i de ulige, så der altid var en mulighed for at komme til at studere fx finsk eller tjekkisk.

Til gengæld vil dekanen ikke være med til at sløjfe alle nye ph.d.-stipendier, sådan som det københavnske søsterfakultet har varslet det vil gøre i år.

Institutternes ansvar

Fakultetsrådet diskuterede på sit møde 30. oktober forskellige muligheder for at forbedre økonomien, og de studerende understregede nødvendigheden af at stå sammen.

–Nu er det ikke blot fire år det handler om, men en vedvarende omstilling, konkluderede Jesper Brunholm, der er observatør i Fakultetsrådet.

–Vi skal understrege over for enhederne at det også er deres ansvar at vi får løst problemerne.

–Blandt andet bør fagene være mere aktive når det gælder om at sende eller hente studerende til og fra kurser på beslægtede fag og til at meritere andres fags udbud, pointerer Jesper Brunholm.

slam

Denne artikel blev første gang offentliggjort på www.hum.au.dk/nyheder/ 31. oktober 2000.

Det strukturelle minefelt

Dekan Bodil Dues oplæg til Fuglsø-seminaret om fakultetets struktur (uddrag)

Når jeg i dag kommer med et første udspil i en debat om fakultetets struktur, hænger det sammen med flere ting. Det er dels de økonomiske realiteter og fakultetets situation afledt heraf, men måske i højere grad hele den uddannelsesmæssige situation og den diskussion af universiteternes rolle, som vi befinder os midt i.

Jeg er klar over at det er et minefelt, og at der ligger adskillige udetonerede bomber begravet, som stammer, om ikke fra 2. Verdenskrig, så fra adskillige mindre fakultetsopgør. At man tidligere ikke har kunnet blive enige, bør imidlertid ikke forhindre, at vi tager spørgsmålene op igen.

Kritisk analyse er vel noget af det vi bør kunne, også selvkritisk analyse. Eller sagt på en anden måde; der bør ikke være hellige køer der ikke må stilles spørgsmål til eller ændringsforslag om.

Hvis jeg må bruge en parallel fra mit eget fag så var der i 4. århundrede i det demokratiske Athen igennem længere tid forbud under dødsstraf mod at stille forslag om at anvende midler fra en svulmende pulje til kulturelle formål, den såkaldte teaterkasse, til kampen mod kong Filip. Det endte galt med krigen og selvstændigheden, måske fordi man var for sene til ændre på tidligere vedtagelser. Vores selvstændighed afhænger i høj grad af hvordan vi tackler situationen.

Debatmøder

På repræsentantskabsmødet i sommer lød der da også fra flere sider opfordringer til at nedsætte et strukturudvalg eller et konsensusudvalg, og det var jeg da egentlig indstillet på. Men efterhånden som jeg fik tænkt nærmere over det, er jeg kommet til det resultat, at der er behov for en gennemgribende diskussion som bør foregå bredt, og at alle der er interesserede, skal have lejlighed til at deltage. Derfor vil vi i den kommende tid arrangere en række debatmøder med forskellige temaer. Desuden har vi gennem de seneste år fået mange nye medarbejdere, og det er vigtigt at få dem med.

Økonomien

Selvom fakultetets økonomi ikke er den eneste årsag der tilsiger at vi tager sagen op, og måske som nævnt ikke

engang den vigtigste, vil jeg kort opridse situationen, som jeg også har gjort i fakultetsrådet.

Spareplanen virker og budgettet holder i og for sig. Men udefrakommende nye udgifter i form af nedskæringer, nye skatter og udsættelser af stigninger betyder færre indtægter og større udgifter.

Finansloven blev ganske vist i de sidste forhandlingstimer mildnet på et par områder, men vi ved ikke med sikkerhed endnu hvor meget det betyder for budgettet på fakulteterne. Der kommer i 2001 en vis forøgelse af taxametrene, men tilsyneladende kun for det ene år. Om det også gælder ph.d.-taxametrene er uvist.

Forøgelsen til flere stipendier er på i alt 10 millioner til hele området, så det er kun et meget begrænset beløb vi der kan gøre os håb om. Der er afsat en pulje til udvikling, men vi kan være sikre på at der vil blive stillet krav i forbindelse med eventuel tildeling, måske ikke i form af egentlige ansøgninger men snarere ved afrapportering.

Der tales bl.a. fra Undervisningsministeriet om tillæg til udviklingskontrakterne.

Værst er usikkerheden omkring det nye huslejesystem. Det er sandsynligt at udgiften vil blive fordelt ud på fakulteterne, i alt fald er den interne kvadratmeterafgift - der jo er en slags husleje - blevet forhøjet og bliver ganske enkelt fordoblet. Alt i alt betyder det, som jeg har meddelt Rektor og universitetsdirektøren, at det bliver sværere for os at komme ud af gælden. Og jeg tror ikke at vi kan komme ret meget længere med besparelser af samme type som vi hidtil har brugt, uden at volde alvorlig skade. Derfor må vi se at finde andre veje. Jeg bør nok tilføje at disse nye veje ikke betyder opgivelse af spareplanen.

Prioritering

Kodeordene er for mig at se forenkling og effektivisering, men også prioritering.

Det jeg synes vi må spørge os selv om er for det første, bruger vi vores ressourcer på den bedste måde i forhold til det der på management-sprog hedder vores core-business dvs. forskning og undervisning?

For det andet er vores struktur kontra-effektiv imod selv samme core-business?

Hæmmer den os i opnåelse af det vi alle sigter imod, den højeste kvalitet i undervisning og forskning?

Bygger den barrierer op imellem fag og institutter og - for at vende tilbage til økonomien - skaber den en mentalitet

der hindrer os i at se udover vores egen næsetip?

Større enheder

Fakultetet består i øjeblikket af 23 institutter og centre og endnu flere studienævne. De fleste steder har man både en institutleder og en studieleder (enkelte steder fungerer én person som både og) og de fleste steder giver man kompensation for det administrative arbejde som VIP'erne udfører.

I gennemsnit vel hvad der svarer til to timers undervisning pr. funktion.

Vi har altså på en gang mange højtuddannede personer, der sidder og foretager sig principielt det samme samtidig med at de studerende mister ganske mange timers undervisning fra de samme højt kvalificerede personer. På samme måde besvarer ret så mange kvalificerede TAP'er de samme skrivelser. En forenkling af strukturen vil have således have indlysende fordele.

En samling fx på færre, større administrative enheder vil betyde såvel en besparelse af ressourcerne som en berigelse af undervisningen og da også af forskningen, fordi der ganske enkelt vil blive mere tid til rådighed til andre og for et universitet vigtigere opgaver. Det vil i øvrigt også betyde en forenkling og effektivisering af det administrative arbejde.

STÅ'er og fleksibilitet

Vores økonomi er som følge af den måde vi får vores penge på blevet mere og mere STÅ-orienteret. Der kan i og for sig være noget sundt i at pengestrømmen bliver aktivitetsbestemt, men spørgsmålet er om det er gået for vidt og om det i netop den struktur vi har, har medført en uhenigtsmæssig kassetænkning.

I øjeblikket har vi som bekendt et stort underskud. Alligevel oplever jeg fag der vil udvikle elementer eller

Fuglsø-seminaret bød på et tætpakket program, og kaffen blev flere gange indtaget i mødesalen. Her er den kombination gået ud over redaktørens mødeprogram.

områder på netop deres institut som faktisk allerede findes på fakultetet, men på andre institutter. Jeg hører om studienævn der nægter at modtage studerende andre steder fra hvis ikke de får STÅ'erne, eller nægter studerende meritoverførsel igen fordi man så ikke får STÅ'er.

Her er perspektivet klart blevet for snævert og en mere samarbejdsvillig holdning ville medføre en effektivisering af såvel undervisernes som de studerendes tid og indsats.

Fakultetet har altid haft tværfaglighed som et af sine idealer. Men nu hvor alle politikere som jo også er de bevilgende, taler om tværfaglighed og tværgående uddannelser, har sagen dårlige kår.

Der er undtagelser, også når det drejer sig om samarbejder med andre fakulteter, men det er - endnu - undtagelser.

Alligevel er der faktisk i det materiale vi har fået ind til arbejdet med budgettet, en række ideer om samarbejder, som vil betyde bedre undervisningsudbud og dermed bedre studievilkår.

Sådanne tværfaglige udbud ville bl.a. kunne modvirke den tendens til få og dårligt rentable overbygningssudbud som vi ser i forlængelse af en i og for sig forståelig og nødvendig satsning på bachelorundervisningen.

Fakultet og institutter

Et af fakultetets problemer i forbindelse med spareplanen var den ubalance der er opstået mellem fakultetsniveauet og institutniveauet.

Det var et vidnesbyrd om at der er blevet betalt flere penge ud efter de mange forskellige ordninger vi har, end vi egentlig havde råd til.

Jeg taler ikke her for at inddrage det overskud som jeg håber der stadig er rundt om på fagene og som jeg håber man kun bruger til absolut nødvendige ting, men jeg taler for at undgå at noget tilsvarende opstår igen.

Vores politik med at bevilge overførsel af dette og hint resulterer i en handlingslammelse hvor det dels bliver

umuligt at træffe nødvendige, men ubehagelige beslutninger, men hvor det især bliver umuligt eller vanskeligt at skaffe rum for nye og lovende initiativer.

Efter min bedste overbevisning bør der være plads også i en sparesituation til fagudvikling ellers stivner vi. Noget af det første vi sparede væk, var fagudviklingsstillingerne bl.a. fordi det var lettest.

Men jeg mener det er nødvendigt at der genetableres en pulje der står udvikling på også for at vi kan gøre os berettiget til at modtage penge fra den nye pulje. Uden medfinansiering, der er et af de nye slagord, bliver det meget svært.

Undervisningsformer

Det fører til et andet område jeg synes vi trænger til en debat om: undervisningsformerne. Der har i den forløbne tid lydt mange klageråb om at man nu er nødt til at vende tilbage til masseforelæsninger på forskellige områder.

Men ikke særlig meget om hvordan man eventuelt kunne støtte op om disse forelæsninger og dermed forøge udbyttet.

Hvis man ser i læseplanen, så er det dominerende stadig 2 eller 3 timers moduler i så og så mange uger men meget lidt nytænkning eller spekulation over om det nu er den eneste og bedste undervisningsform.

Tager vi her overhovedet hensyn til at vi er blevet et helt andet universitet og at de studerende har anderledes forudsætninger og forventninger end tidligere? Studenterrådet undersøgelse peger på miljøets betydning, på hvor vigtigt det er at de studerende kommer med i et arbejdsfællesskab, men gør vi nok ved det?

Burde vi have mere intensiv supervision eller vejledning ved siden af eller i stedet for mere traditionel undervisning.

Det er ikke nursing, jeg taler om men en slags hjælp til selvhjælp. Der er steder hvor man har taget dette alvorligt og hvor man faktisk også har opnået resultater.

Jeg vil tillade mig at fremhæve to: filosofi og idehistorie, og jeg håber at vi på et af de temamøder vi skal have kan få nogen af initiativtagerne til at delagtiggøre os i deres overvejelser.

Master-uddannelser

Et andet område som jeg mener vi må tage fat på er masteruddannelserne. Her ligger der faktisk nogle muligheder for udvikling og samtidig for samarbejde som vi bør i gang med. At

tage opfordringen om at udbyde nye uddannelser på dette felt anfægter ikke at kandidatuddannelserne fortsat er universiteternes område men det er alt for konservativt at nægte at være med.

Masteruddannelserne skal blandt andet være et tilbud til de studerende der forlader universitetet med en BA, men efter et par år ønsker at vende tilbage.

Arvesølvet

I sin velkomst til de nye studerende talte dekanen for vores søsterfakultet i København om fakultetets arvesølv som han ikke ville sælge ud af.

Arvesølvet var den brede fagvifte og den forskningsbaserede undervisning.

Det vil jeg heller ikke, men indfatningen vil jeg gerne om ikke sælge så i alt fald diskutere. Jeg vil ikke foreslå nedlæggelse af fag heller ikke småfag, men vi kunne overveje om der også på det område kunne være andre måder at gøre tingene på.

Hvis man ser på det materiale der er kommet ud om optaget i år, er det jo flere steder helt minimale tal det drejer sig om.

Er det rimeligt at tilbyde optag hvert år på alle områder eller kunne der være en gevinst ikke bare økonomisk men også studiemiljømæssigt i at samle et par årgange for man iværksætter fx propædeutik?

Hvilke typer uddannelser skal vi have på disse områder? Er det alle steder rimeligt at udbyde uddannelserne op til kandidatniveau? Har vi også på andre områder for mange forskellige men beslægtede tilbud som kunne sammenlægges og derved opnå en mere rimelig studentertilgang? Burde vi ikke prioritere og fx satse på bestemte suppleringsuddannelser? Under alle omstændigheder bliver vi nødt til at erkende at søgningsmønstret er under stadig forandring. Vi må se i øjnene at fagenes størrelse ikke er konstant, men at der er tidligere store fag som i disse år bliver væsentlig mindre. Det har ofte været nævnt at der til stadighed kom nye ting til men aldrig forsvandt noget. Det gælder både fag, elementer af fag og centre. Netop nu hvor der er knaphed, bør vi foretage en nøje prioritering ved alle ansættelser.

Et andet område hvor vi så småt er begyndt at ændre på vores hidtidige praksis, er ph.d.-området. Jeg tror ikke der er nogen tvivl om at der vil blive stillet krav om etablering af forskerskoler eller forskernetværk. Vi skal naturligvis være med, men også der må vi satse på bestemte områder og prioritere.

Jeg håber på en god og livlig debat.

Hele Danmarks humanistiske forskningscenter

Direktør Birgitte Possing understregede på Fuglsø-mødet at Danmarks Humanistiske Forskningscenter er et nationalt instrument og inviterede straks fakultetets forskere til at spille med

Uddrag af Birgitte Possings oplæg ved Fuglsø-seminaret 13. november 2000

–Formålet med Danmarks Humanistiske Forskningscenter er jo det dobbelte, på den ene side at skabe arbejdsro og koncentration - og på den anden side at give plads til impuls, inspiration - og diskussion.

–Mere konkret betyder det, at vi for det første skal skabe rammer for, at udvalgte forskere i et år ad gangen kan få fuldstændig - og legitim ro til deres forskning og dermed råde bod på, at forskningen i den daglige praksis ofte er klempt af enten undervisning, administration, vejledning, formidling - eller simpelthen mangel på løn. Målet er skaberværket, uanset om det bliver begyndt, tager form eller bliver afsluttet inden for dette år.

–Vi skal for det andet skabe rammer for, at forskere kan komme ud af de vant miljøer og ind i et helt andet fagligt og gerne lærd miljø, hvor man kan finde uforudsigelig inspiration på højt niveau blandt forskningskolleger med andre specialer end ens egne. Målet er at gøre 'lærdommen flytbar og omsættelig', som allerede renæssancemennesket Erasmus af Rotterdam formulerede det.

–Vi skal for det tredje skabe rammer for en samtale og kommunikation på tværs af den stærke specialisering af fagene. På tværs af den mangfoldighed af humanistiske og teologiske fag, der med en detalje- og vidensrigdom uden sidestykke har udviklet sig gennem flere århundreder - både på universiteterne og på kulturens sektorforskningsinstitutioner

–Vi skal fortsætte den diskussion, der

Et blik ind i Forskningscenterets dagligdag; direktør Birgitte Possing (stående) sammen med chefsekretær Ingrid Waas.

er begyndt andre steder om en mulig sammentænkning af enheden i videnskaberne - på tværs af sprog- og litteraturfagene, af de æstetisk-praksiske fag, de historiske, de antropologiske og de arkæologiske, de klassiske og de teologiske fag. Og måske ligefrem på tværs af humaniora og naturvidenskab - hvorfor ikke?

–Målet er at afsøge og udfolde dén 'Tanke-kraft', der trods alt er den samme i alle videnskaber trods den 'fremadskridende Specialisering', som filosofen Harald Høffding allerede i 1887 bekymrede sig om.

–Vi skal for det fjerde synliggøre dén kraft og det overskud, der ligger i humaniora og kulturforskning. Nu vil nogen måske undre sig, fordi man ikke plejer at tale om overskud, når det gælder det humanistiske og det kulturelle felt. Tværtimod har der længe og især i 1990'erne været talt om humanioras ubetydelighed og nyttesløshed - i hvert fald målt i forhold til bruttonationalproduktet. Man møder i hele samfundet en forestilling om, at forskning kun har noget at gøre med hvide kitler, laboratorier og teknologi. Analyseinstitut for Forskning dokumenterede i en rapport i 1998, at folk i almindelighed kun for 4 %'s vedkom-

mende tænkte på humanistisk forskning, når de blev spurgt om videnskabens vigtigste opgaver. Den opfattelse er også ofte gået igen i de overordnede myndigheders opfattelser. Men humaniora **har** jo et overskud, der gør den nyttig som videnskab. Et overskud som dén videnskab, der kan levere den kritiske omtanke i et livsdueligt samfunds samvittighed. Og heldigvis ser vi nu, - bl.a. med forskningsministerens bevilling til dette Center - hvad der af professor Kirsten Hastrup er blevet kaldt 'en lykkeligere tendens i forskningspolitiske sammenhænge, hvor der gøres plads til den 'u-nyttige' humanistiske forskning'.

Kan ikke løse kriserne

–Målet for Centret er med andre ord, at give sit bidrag til at få humaniora genplaceret som nyttig og betydningsfuld i både offentlighedens og myndighedernes bevidsthed. Initiativet til dette må jo komme fra egne rækker.

–Men det er også vigtigt at understrege, at Centret hverken kan eller skal løse hele humanioras krise. Vi lægger op til at være en lille, nem flytbar institution, der kan supplere, under-

støtte de store institutioner – og måske også bide dem/jer lidt i haserne!

Ro, rammer og initiativ

–Hovedopgaverne i de kommende år bliver altså:

- at skabe rammer for ro
- at skabe rammer for forskere, så de kommer ud af vante miljøer eet år ad gangen
- at skabe rammer for samtale på tværs af faglig ekspertise inden for humaniora, teologi og kulturforskning (det, som jeg kalder 'de kulturarvsforvaltende' institutioner)
- at synliggøre humanioras kraft og overskud
- at tage initiativer til dét, som universiteter og kulturforskningsinstitutioner ikke har mulighed for (d.v.s. det er IKKE at gå disse i bedene)

Midlerne

–Hvilke midler har vi så til rådighed?

–Vi kan stille de højeste krav til kvaliteten af arbejdet – og at give det tid, ro og ikke mindst begejstring til at udfolde sig. Kriterierne for valg af stipendiaterne til både det første og de senere årlige hold er: at pege på nogle af de bedste danske og udenlandske ansøgere, der arbejder med originale og nytænkende projekter. Det lyder elitært – og det er det også.

–Vi skal vælge en sammensætning af det årlige stipendiathold, så et bredt felt af fagområder er repræsenteret, en geografisk spredning i forskernes herkomst, heri ca. en tredjedel fra udlandet, en aldersspredning, så alle ikke tænker i samme generationsbaner. Og endelig en ordentlig fordeling af kønnene.

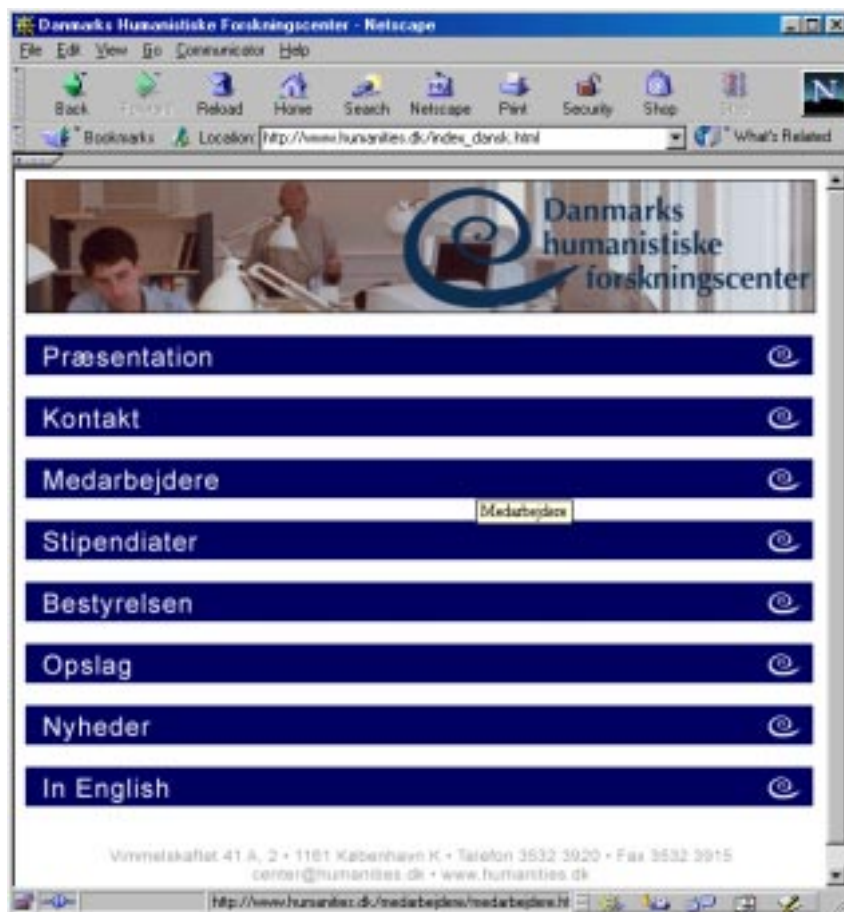
–Vi skal stimulere de etablerede danske forskersamfund, måske også ved at rejse en diskussion om humaniora og naturvidenskab – og i hvert fald ved at gøre området mere synligt i 'almenheden': Vi må gerne vække støj, få ringene til at brede sig i vandet – endnu længere end dem, som de udvalgte stipendiatere ved deres tilbagevenden til deres hjemlige institutioner, hvis de har sådan nogle – vil kunne skubbe til. Denne støj kan vi ikke vække alene.

–Og vi skal fordele budgetmidlerne sådan, at vi på en periode på 4 år får ca. 50 stipendiatere gennem Centret, og at vi samtidigt reserverer midler til at afholde tværdisciplinære humanistiske seminarer på landsplan.

Initiativerne

–Der vil derfor fra Centrets side blive taget initiativ til:

- uformelle, mindre kollokvier her på

Fra Danmarks Humanistiske Forskningscenters hjemmeside;
www.humanities.dk

stedet - i år med særlig fokus på en diskussion af den mulige metodiske enhed mellem fag og projekter,

- at indbyde yngre forskerrekutter for at også disse kan komme i samtale med Centret via seminarer,
- at indgå i nært samarbejde med universitetsfakulteterne såvel som med forskerne og forskningsafdelingerne på de kulturinstitutioner, der bærer kulturarven, f.eks. om afholdelse af seminarer og møder. Der er indgået en aftale om regnskabs- og personalemæssige ydelser fra Københavns Universitet – og der er indgået en favorabel låneaftale med Det kongelige Bibliotek,
- større konferencer, afholdt på institutioner rundt om i landet med inviterede gæsteforskere og forelæsere fra Danmark og udlandet
- at hente inspiration fra og indlede samarbejde med lignende centre i Australien, Tyskland, Frankrig, Holland og USA

–Der vil sikkert vise sig flere muligheder. Succeskriterierne er den svære dobbelthed: At sikre roen – og at sørge for, at det ikke kommer til at gå stille af!

Seminarer og konferencer

Danmarks Humanistiske Forskningscenter indkalder en gang om året forslag til tværdisciplinære seminarer og konferencer i centerets regi. Opslaget finder sted i slutningen af november med deadline for indlevering af forslag 1. marts. Tilsagn eller afslag vil blive meddelt 1. maj.

Især ph.d.-studerende og post docs opfordres til at stille forslag om seminarer, der kan fremme tværfagligheden og samarbejdet indenfor humaniora. Centeret har mulighed for i kortere perioder at finansiere forslagsstillerens planlægning. Planlægning af seminarer og konferencer sker i samarbejde med centerets personale.

Se www.humanities.dk/opslag/opslag.html

Den fysiske placering

–Den fysiske placering har været meget omdiskuteret – som I ved. Det har været væsentligt for både bestyrelsen og mig at markere, at Centret er nationalt – og derfor ikke i sin substantielle styring underlagt én enkelt større forskningsinstitution. Centret er en selvstændig institution, der refererer direkte til forskningsministeren. Bevillingen er udmøntet af Statens Humanistiske Forskningsråd.

–Det har også været væsentligt at markere, at Centret skal huse forskning inden for de traditionelle universitetsfag såvel i vor kulturarv, dvs. være med til at øge mobilitet og samtale mellem universitetsforskere og kulturforskere.

–Centret skal jo ligge et sted – og det skal ifølge rammebevillingen være knyttet til en institution under universitetslovens § 12. Valget faldt på Københavns Universitet efter at have forhandlet både med Københavns Universitet og Handelshøjskolen i København.

–Der er i mine øjne fordele ved at lægge Centret i København. Det er Danmarks hovedstad, og vi giver derved det signal, at Centret er og skal være landsdækkende. Det kommer således også til at ligge nær på store samlinger i Statens Arkiver, Statens Museum for Kunst, Nationalmuseet, Det kongelige Bibliotek og andre institutioner, der forvalter vor kulturarv. Ulempen er naturligvis, at det samtidigt ligger fjernere fra andre museer og eventuelle lokalsamlinger.

–Ulempen er desuden boliger for

Nyt navn

Først skulle centeret hedde Dansk Humanistisk Forskningscenter, men det blev hurtigt ændret.

–Jeg foreslog at navnet blev ændret til Danmarks Humanistiske Forskningscenter, forklarer Birgitte Possing.

–Centret er jo ikke kun for danskere. Men det er placeret i Danmark, det er nationalt orienteret og der er betalt af den danske stat. Derfor hele Danmarks forskningscenter.

Logo for Danmarks Humanistiske Forskningscenter

tilrejsende forskere: Det er vanskeligt at skaffe gæsteboliger i København.

–Men valget faldt på et baghus fra 1795 midt i København: Vimmelskaftet 41A – væk fra Strøgets larm og støj. Bygningen har sjæl og er bygget om – også til formålet i sidste øjeblik: Store, lyse rum, ingen individuelle kontorer. Arbejdsstationer med alt hvad hjertet begærer. Telefoner adskilt fra arbejdspladserne. Gode muligheder for samarbejde og fælles samtale. Ingen røg i dagtimerne.

Og frem for alt: Sjæl!

Logo

–Det har vores logo også:

–En rund dims, der snor og åbner sig ud mod navnet Danmarks Humanistiske Forskningscenter.

–Hvad er det egentligt? En vindeltrappe, set oppefra, badevand, der løber ud af karret - eller en tornado, der farer over landskabet? Der er frit slag for fantasien - og fantasien skal vi aldrig sætte grænser for på Centret. Mine og designeren Mia Okkels's tanker bag logoet er, at det skal signalere en dobbeltmanøvre: Dels en bevægelse indad - som sneglen, der ruller sig sammen - indad mod ro, fordybelse, koncentration - og tid til omtanke. Dels skal det signalere en bevægelse, der går udad - som en spiral, der folder sig ud - en strømning, der breder sig som ringe i vandet og åbner sig mod verden. Som noget, der skaber røre, - forhåbentligt ikke tumult, men gerne noget, der vækker uro og sætter gæring i gang, både i forskersamfundene og i det, man plejer at kalde almenheden.

–Tak.

Danmarks Humanistiske Forskningscenters hjemmeside:
www.humanities.dk

Voksende antenner

”Det egentlige har for mig været, at der i udpræget grad er behov for nogle forskningsmiljøer, der er i stand til at forene på den ene side fordybelsen i det fagligt snævre og på den anden at lægge vægt på den meget store kvalitet, at man fordi man er sammen er i stand til at lade sine antenner vokse. At lade sine antenner vokse i forhold til sine nabo-discipliner, lade sine antenner vokse i forhold til det at få ting til at spille bedre sammen, i hvert fald forståelsesmæssigt, selv om det er meget specifik forskning, man beskæftiger sig med på det enkelte område – og det tror jeg samfundet har utroligt stor brug for.”

Forskningsminister Birthe Weiss om Danmarks Humanistiske Forskningscenter, 29. september 2000.

Kvalitet versus kvantitet

Stop klynkeriet og stop den onde cirkel ved at gøre god undervisning endnu bedre, lød rådet fra de studerendes Jacob Svane på Fuglsø-seminaret

Historiestuderende Jacob Svanes mundtlige oplæg til Fuglsø-seminaret, 13. november 2000

–Det er jo ikke første gang debatten om kvalitet vs. kvantitet i de humanistiske uddannelser er på dagsordenen, og det er også godt – om end tankevækkende.

–Jeg vil derfor gerne begynde med at motivere, hvorfor debatten dukker op igen og igen;

–For det første er det interessant for os som studerende for at deltage i arbejdet med at bevare eller forbedre niveauet i vore uddannelser.

–For det andet pga. de økonomiske betingelser for fakultetet - at vi får vores bevillinger igennem STÅ-produktionen, der igen hænger sammen med kvaliteten i uddannelserne.

–Og endelig for det tredje fordi der er offentligt politisk fokus på emnet, da frafald er et samfundsøkonomisk problem.

Ikke enten-eller

–Under alle omstændigheder er det vigtigt at tage diskussionen jævnlige, selvom der ikke findes nogen løsning eller noget svar, men kun en proces.

–Det er også vigtigt at understrege, at det ikke er et enten-eller spørgsmål. Kvalitet og kvantitet udelukker ikke nødvendigvis hinanden. Man kan sagtens have en kvalitetsuddannelse med et stort optag, selvom det kan se svært ud i den nuværende situation. Det gælder blot om at udvikle den enkelte uddannelse så den passer til de mange studerende. Ja, på visse af de helt små fag kan det vel endda være et enormt plus at få flere eller ligefrem at få nogle studerende.

Miljøkrise

–Studenterrådets frafaldsundersøgelse viser, at kvaliteten i den enkelte uddannelse og det faglige miljø er yderst væsentlige både for frafaldet og for gennemførselsprocenten. Det er en interessant pointe. For hvis øget kvalitet i uddannelsen og et bedre fagligt miljø kan forøge gennemførselsprocenten, kan det være vejen ud af

Et endnu bedre studiemiljø er vejen ud af krisen, mener stud.mag. Jacob Svane. (Billede fra Nobelparken)

den økonomiske krise.

–Den dårlige økonomi har betydet, at der skæres i undervisning og vejledning, hvilket igen har betydet dårligere undervisning og fagligt miljø. Det har medført øget frafald og lavere gennemførselsprocent og dermed endnu dårligere økonomi. Og så er den onde cirkel sluttet.

Kvantitativ tænkning

–Det Humanistiske Fakultet har i tidligere år hovedsageligt kun tænkt kvantitet, og derfor er kvaliteten faldet. Det er derfor, man ser et øget optag betyder faldende STÅ-produktion.

–Der er altså brug for større kvalitet i vores uddannelser. Hvad indebærer så det? Godt fagligt og socialt miljø, engagement og visioner fra forskerne og underviserne, der kan smitte af på de studerende, inspirerende undervisning og realistiske krav. Alt sammen elementer, der får den studerende til at føle sig godt fagligt integreret og motiveret i sit studium.

–Endelig viser frafaldsrapporten klart og tydeligt, at hvis ikke man kommer til at beskæftige sig med kernen i faget på 1. år, så medfører det øget frafald, samt større utilfredshed blandt de studerende, der bliver på faget. Udelukkende redskabsfag og videnskabsteori dner ikke, og her er det vigtigt at være opmærksom på, at der kan være forskel på, hvad der opfattes som redskabsfag.

–Det, der for underviseren og forskeren måske er kernen i faget, kan virke irrelevant, umotiverende eller i værste fald ligefrem kedeligt for den studerende, som kan have svært ved at se

den dybere mening med galskaben.

–Det kan derfor anspre til frafald eller forsinkelse, og bør tages yderst alvorligt. Det kan af grundfagsstatistikken (udleveret som bilag ved repræsentantskabsmødet, red.) ses, at der er helt ekstreme problemer med gennemførselsprocenten på grundfaget. Det vil jeg vende tilbage til senere.

Instruktørundervisning

–Man må i alt dette betænke, at universitetet i dag får et andet råmateriale, dvs. anderledes studerende end for 25 år siden. Det er væsentligt, fordi de nye studerende kommer med nogle bestemte forventninger om deres fag, og hvad det vil sige at studere. Disse forventninger ligger bare ofte for langt fra virkeligheden.

–Det er derfor klart, at den introduktion de nye studerende får til deres fag er af afgørende betydning for deres fremtidige studium. Så det var måske en ide at satse noget mere på instruktørundervisning, fx som introduktion til faget og det at studere generelt, som supplement til ordinær undervisning (forelæsninger), som opsamling overfor fagligt eller socialt svage studerende eller som konkret målrettet mod eksamen. Erfaringer viser, at det er pengene værd, men det må ikke erstatte reel undervisning, da det jo igen vil medføre et fald i uddannelsens kvalitet.

Endnu højere kvalitet

–At sænke kravene for at forøge gennemførselsprocenten forringer kun uddannelsen, og det kan – som det gerne skulle fremgå af ovenstående – ikke være i nogens interesse. Vi må opretholde vort faglige niveau. Hver fag må i stedet gøre en indsats for at forbedre uddannelsen, for at undgå fagligt motiveret frafald og forsinkelse. Det kan indebære andre eller nye undervisningsformer, ændret studiestruktur, eller skabelsen af større enheder, der kan befordre et bedre fagligt og socialt miljø. For der er store problemer på fagene.

Ser vi på grundfagsgennemførelsen, så er den for de fleste fag rystende lav. Hvad er det, der gør, at kun under halvdelen af en årgang gennemfører sit grundfag på normeret tid endda efter 3. år – og det gælder for stort set alle fag på fakultetet?

–Man kan spørge sig selv, hvorfor de studerende har så enorme problemer med at gennemføre på normeret tid. Studenterrådets undersøgelse viser, at det ikke er erhvervsarbejde, der har skylden. Så vi må vende kikkerten mod os selv og de enkelte uddannelser og kigge på, hvor problemerne konkret ligger.

–Er det en bestemt eksamen, der forsinker de studerende, eller måske studiet som helhed, der er uhensigtsmæssigt bygget op, så bør man lave studieordningen grundlæggende om. Det kan også være at visse miljøer er for små til at opretholde et tilfredsstillende socialt og fagligt niveau.

Nytænkning ønskes

–Noget skal der gøres – det må være åbenlyst for enhver. Nytænkning ønskes, og i lyset af den økonomiske situation kan det kun gå for langsomt. Med de seneste års store optag skal der gøres noget nu for at forbedre det faglige miljø og for at optimere den faglige integration på studiet. Først dermed kan man få flere studerende igennem møllen. Og dermed kan større kvantitet blive til større kvalitet i uddannelserne.

Stop klynkeriet

–Til sidst en opfordring:

–Tiden er ikke til klynkeri over den økonomiske situation. At sidde og give hinanden ret i, hvor dårligt det går eller skændes indbyrdes om hvem, der har det dårligst, bringer os ikke videre. Tiden er til handling, og det håber og tror vi fra de studerendes side, at både fakultetet og de enkelte institutter forstår og vil være med til.

Resumé af Fuglsø-seminaret

HUMANISERENS resumé af seminaret 13.-14. november

Danmarks Humanistiske Forskningscenter

Direktør Birgitte Possing understregede at centeret er et nationalt forskningscenter, ikke et københavnsk, og at en nær kontakt til basisforskningen måtte være udgangspunktet. Det eksemplificerede hun bl.a. med at centeret vil skabe forskernetværk og ved at annoncere en invitation til at komme med emner til seminarer og konferencer ved centeret. Opslagene kan ses på centerets nye hjemmeside på www.humanities.dk.

Henrik Kaare Nielsen (Æstetik & Kultur) foreslog at netværkene skulle sprede sig ud over centerets kreds og at man også kunne etablere et virtuelt forskningscenter.

Ton Otto (Etnografi) understregede at man bør begynde på institutniveau, når man vil forbedre forholdene for forskningen.

Possing fortalte at centeret skal være en 'nem, flytbar institution', men hun havde dog ikke planlagt at det rent fysisk skulle flytte i løbet af den foreløbigt fireårige levetid.

Læs også: *Uddrag af Birgitte Possings oplæg, siderne 6-8.*

Uddannelse og frafald

Frafald er ikke bare frafald og frafald er ikke lig spild, fortalte Lis Møller som konklusion på frafaldsundersøgelsen fra Litteraturhistorie, hvor man har telefoninterviewet 105 ud af 129 studerende på årgang 96-98.

De litteraturhistoriestuderende kommer primært af interesse for litteratur, og der er intet klart erhvervsigt med uddannelse. Det sidste får betydning i løbet af studiet: Halvdelen af de frafaldne siger frafaldet skyldtes beskæftigelsesudsigterne. Næsten lige så mange forlader studiet pga. det faglige indhold.

De 'fracaldne' deler sig i to grupper: en gruppe der forlader studiet inden et år og eventuelt skifter til andre, ikke-beslægtede fag; og en gruppe der forlader faget senere i studiet og typisk skifter til et beslægtet fag.

Der er altså en gruppe, der har

'valgt forkert' og en gruppe, der 'bygger videre'. Blandt de sidstnævnte er der i flere tilfælde tale om en bevidst strategi.

På Litteraturhistorie er man nu i færd med at forbedre studieinformationen for at give de nye studerende mere realistiske forventninger, man formidler kurser i tysk og fransk, man vil forbedre vejledningen, bl.a. med fælles minimumskrav til skriftlige opgaver, og man vil forbedre informationen om – og kontakten til – arbejdsmarkedet via praktikplads-ordninger og dimittend-database m.m.

Jesper Brunholm (Humrådet) refererede Studenterrådets frafaldsundersøgelse, der viser at de væsentligste årsager til frafald, rent statistisk, er at faget ikke er første prioritet og at den studerende har en hf-eksamen bag sig. Dernæst kommer 'det faglige miljø'. Halvdelen af de frafaldne beskrives som velfungerende studieskiftere.

Jacob Svane (Humrådet) slog på den baggrund til lyd for at fakultetet bør satse på at øge kvaliteten af det faglige miljø og uddannelsernes indhold.

Se også:

Fakultetets web-sider om kvalitet i undervisningen, opgave- og specialeskrivning og frafald – herunder frafaldsrapporterne – på www.hum.au.dk/fak/studier/kvalitetsudvikling.htm

Jacob Svanes oplæg på siderne 9-10

De kommende studerende

Rektor på Langkær Gymnasium, Anders Østergård, der også er eksternt medlem af Fakultetsrådet, fortalte bl.a. om gymnasiets overgang til helhedsskolen, sådan som det er fastsat i en ny gymnasiebekendtgørelse fra 1999.

Dagens elever opfatter gymnasiet som et være- og lærested og ser på lærerne som service-personer. Kombi-

neret med indførelsen af helhedsskolen er kravet til morgendagens gymnasie-lærer først og fremmest samarbejdsevner, en kompetence som Anders Østergård vurderer vil veje tungere end de egentlige snævre, faglige kvalifikationer, når han skal ansætte nye medarbejdere.

Anders Østergård anbefalede at de kommende nye studerende hurtigt kommer ind til kernen af deres studium og at de møder forskellige lærerroller. Han anbefalede også praktikperioder, og her vil Langkær Gymnasium gerne spille med.

På Langkær får alle elever et pc-kørekort i løbet af de første måneder, alle bruger First Class kommunikationssystemet og i år er fem procent af al undervisning net-baseret. Det forventer Østergård stiger til ti procent næste år.

Se også:

Langkær Gymnasiums hjemmeside:

www.langkaer.dk

Rapporter fra Langkær Gymnasium om Udvikling af skoleeksempler i brug af informationsteknologi og Det virtuelle lærings- og efteruddannelseshus – DVH kan findes på www.ctu.dk

IKT-satsningen

Svend Aage Mogensen (Fakultetssekretariatet) fortalte om fakultetets IKT-satsning i år 2000. Dekanen har netop nedsat en IKT-referencegruppe med prodekanen som formand, der skal koordinere alle IT-relaterede initiativer og rådgive dekanatet.

Det er i løbet af året blevet klart at for at udnytte (de knappe) ressourcer optimalt, er implementering af IKT primært et organisatorisk projekt.

Et analyseprojekt har vist at lærerne især gerne vil lære at lave hjemmesider og blive indført i IKT-relateret pædagogisk metode.

Skulle alle uddannelsesønsker imødekommes, vil det koste fakultetet skønsmæssigt 15 mio. kr.

Referencegruppen skal arbejde med at formulere visioner og politikker for IKT-strategien, som skal understøtte strategierne inden for forskning og uddannelse.

Konkret forventes First Class-projektet at fortsætte i år 2001 og udvides i det omfang der er personale til at levere service og support.

Blandt de øvrige initiativer er etableringen af en database-server, e-post-politik, kurser i PowerPoint og hjemmesideredigering og endelig en systematiseret mulighed for at udgive forskningspublikationer på web.

Se også: Fakultetets web-side om IKT-satsningen, inklusive tre rapporter fra analyseprojektet på www.hum.au.dk/fak/ikt/

Forskningsevaluering

Else Roesdahl (Middelalderarkæologi) fortalte om de arkæologiske fags forskningsevaluering. Fagene havde udviklet et enkelt rapporteringsskema, hvor man bl.a. skulle vurdere vigtigheden af sine publikationer på en skala fra en til tre stjerner.

Arbejdet havde bl.a. vist at relativt mange forskningspublikationer er opstået på baggrund af eksterne ønsker – en slags 'bestillingsarbejde' – i forhold til udgivelser 'af egen drift'.

Arbejdet havde også afsløret forskellige fagtraditioner for hvordan man vægter forskellige typer publicering og disse forskelle træder også tydeligt frem i universitetets officielle årsberetning.

Roesdahl konkluderede at evalueringen var et egnet grundlag til at diskutere (betingelserne for) forskning, og dekanen fortalte at fakultetet nu vil gå videre med arbejdet ved at tilpasse skemaerne og tilbyde konceptet til fakultetets øvrige fag.

Elin Andersen (Dramaturgi) fortalte om en intern forskningsevaluering på Dramaturgi, der bestod i at man evaluerede / kritiserede hinandens artikler fra et jubilæumsskrift. Det var i flere tilfælde yngre kolleger der evaluerede ældre. Faget havde også inddraget norske kolleger, og senest har faget taget initiativ til en seminar-række med forskere fra andre fag.

Center for Kulturforskning

En arbejdsgruppe har i en rapport om CfKs fremtid, angivet tre muligheder: 1. nedlæggelse af sparehensyn, 2. fortsættelse som forsker-refugium eller 3. en revitalisering.

Der kom ikke nogen entydig afklaring på mødet, men der kom dog en række forslag, bl.a. om at centeret kunne udgøre det fysiske hjemsted for de mange, mindre tværfaglige centre, som fakultetet huser.

Flere talte for at det egentlige spørgsmål er hvordan fakultetet forbedrer forholdene for forskningen, og at CfK bør ses som en del af denne politik.

Arbejdsgruppen understregede at CfK i en ny form skal opleves som et tilskud, ikke som dræn, sådan som nogle institutter repræsentanter gav udtryk for at det er blevet oplevet som.

Dekanen roste rapporten og noterede sig at debatten havde inddraget hele fakultetets struktur, hvorfor det var svært at give egentlig konklusion, ud over at ingen havde talt for refugie-modellen.

Hun henviste til den kommende husleje-betaling, der vil sætte en anden (højere) pris på drift af CfK end den nuværende.

Dekanen anbefalede til det videre arbejde at fakultetet inddrager forholdet til Danmarks Humanistiske Forskningscenter, ideen om forskerskoler og forskernetværk og at man laver flere forskellige modeller for en videreførelse og nævnte som et konkret eksempel at CfKs skriftserie kunne omdannes til en fakultær skriftserie.

–CfK har været et meget vigtigt islæt, og den investering må ikke gå tabt, sluttede dekanen.

Fakultetets struktur

Se dekanens oplæg på side 4-5.

I den efterfølgende diskussion blev dekanen opfordret til at lave en køreplan for debatmøder, udvalgsrapporter og konkret implementering af eventuelle forandringer.

Der var desuden opfordringer til at etablere et decideret forskningssekretariat, og det mente dekanen kunne være en mulighed, når en rationalisering havde frigjort ressourcer. Dekanen forudså også en ny udvalgsstruktur, hvor fx Forskningsudvalget mere dybdegående beskæftigede sig med forskning osv.

Dekanen lagde op til at de nuværende (og kommende) fællesskaber i form af fagligt slægtskab og fysiske rammer kunne være udgangspunkt for at etablere større administrative enheder.

Denne tanke blev grebet med et forslag om at fagene allerede nu kunne gå sammen i de eksisterende bygningsfællesskaber og se på hvilke undervisningssamarbejder der kunne realiseres umiddelbart.

Referencer

Program for seminaret:
www.hum.au.dk/fak/repskab/001113/program.htm

slam

Fakultetsrådet 2001-2004

Valgprognosen er klar

Selv om vore kolleger i CNN, hos NBC og på New York Times fornylig har brændt fingrene, så vover HUMavisen alligevel at sætte navne på det nye fakultetsråd endnu før stemmerne er talt op. Vi skynder os dog at tage forbehold på de pladser, hvor der ikke er fredsvalg.

Kampvalget om pladsen som teknikernes repræsentant i rådet er omtalt andetsteds i avisen og vi kan heller ikke sætte navne på de to eksterne repræsentanter, som endnu ikke er udpeget.

Fakultetet vil dog, efter opfordring, indstille en repræsentant fra det private erhvervsliv til én af de to pladser. Dekanen har allerede knyttet en række kontakter.

Nye folk

På lærersiden afløser Johnny Laursen (Historie) Niels Hannestad (Klassisk Arkæologi) og Kim Halskov Madsen (Informations- og Medievidenskab) træder ind i stedet for Mette Kunø (Nordisk).

Mette Tønder (Kunsthistorie) afløser Solveig Kristiansen (Lingvistik) som repræsentant for sekretærerne, og blandt de studerende bliver Christian Tang Lystbæk (Filosofi) og Mai Jørgensen (Engelsk) nye ansigter i rådet.

De studerende bliver valgt for ét år ad gangen, alle andre for tre år – undtagen dekanen, der vælges for fire år ad gangen og desuden er født formand for Fakultetsrådet.

slam

Født og udpegede medlemmer (3)

Dekan Bodil Due (født medlem)
To eksterne medlemmer

Lærergruppen (6)

Kim Halskov Madsen, Informations- og Medievidenskab
Ansa Lønstrup, Æstetik & Kultur
Harald Pors, Germansk
Vagn Outzen, Romansk
Johnny Laursen, Historie
Uffe Juul-Jensen, Filosofi

Administrativt personale (2)

Grete Flarup, Oldtid- og Middelalder
Mette Tønder, Kunsthistorie

Teknisk personale (1)

Sandsynligvis Preben Dehlholm *eller*
Per Olsvig

Studerende (3; valgt for ét år)

Jakob Svane, Historie
Christian Tang Lystbæk, Filosofi
Mai Jørgensen, Engelsk

TORS DAG 23. NOVEMBER

HUM-tekniker stiller op til Konsistorium

Fotograf Torben Nielsen (Teknisk Afdeling) er blandt universitetets teknisk-administrative personales kandidater til valget til Konsistorium.

Alle kandidater blandt det teknisk-administrative personale stiller op på den samme liste, og kandidaterne stiller op sideordnet. Det betyder at de to kandidater, der får flest personlige stemmer, bliver valgt.

HUM-Listens kandidater til Konsistorium

HUM-Listen er navnet på de humanistiske studerendes liste til valget til Konsistorium. Udover Gro Helledatter (Idehistorie) - se modstående side - stiller følgende op (i rækkefølge øverst fra venstre):

Tine Bro (Historie), Kathrine Vestergaard (Middelalderarkæologi), Brian Lorenzen (Engelsk), Fenja Søndergaard (Nordisk) og nederst Nanna Rohweder (Dramaturgi). Desuden opstiller Anne B. Christensen (Informationsvidenskab, intet foto).

Gro kæmper for den gode uddannelse

Den 23. november er der valg til universitetets øverste ledelse, Konsistorium*. Der er 15 pladser i Konsistorium; de tre er studenternes og Gro vil gerne være en af dem

Af Anne B. Christensen
og Nanna Rohweder,
Humrådet

Gro Helledatter er 24 år gammel. Hun har læst idéhistorie siden 1996 og været studentpolitisk aktiv lige så længe. Først i institutblad og studienævn på sit fag, siden på fakultetsplan i Humrådet og bl.a. i Ph.d.-udvalget og Studium Generale-udvalget.*

Vi spurgte Gro hvorfor hun overhovedet gider at *engagere sig*:

"Når man engagerer sig, skaber man en betydning der går ud over en selv. For mig er det vigtigt at lægge kræfter i selve det sted, man er, altså hele universitetet, ikke kun i sit eget fag. Universitetet er et enestående sted, der har uddannelse og forskning op til det højeste videnskabelige niveau. Det synes jeg vi skal sætte pris på. Og så skal vi hele tiden bestræbe os på at bevare og styrke den faglige kvalitet."

Hvad nytter det?

"Det ville jo være et stort problem, hvis vi slet ikke engagerede os. Vi, de studerende, skal være på vagt fx når der udregnes VIP-nøgler* og vedtages budgetter. Ellers ville beslutningerne bare blive taget hen over hovedet på os. Men det er ikke kun universitetets og fakultetets skyld at vi ikke har ressourcer nok, så de studerende fx må sidde i vindueskarmene til forelæsningerne. Det er jo henholdsvis Finans- og Undervisningsministeriet, der fastlægger de økonomiske rammer, som vi skal holde os indenfor. Derfor er det vigtigt at vi samarbejder med underviserne, som vi generelt er enige med."

Kan du komme med et konkret eksempel?

"Når vi diskuterer store sager her på Humaniora – for eksempel sidste vinter, da den nye spareplan blev lanceret – glæder jeg mig over, at folk engagerer sig ud over diverse råd og udvalg. Der opstår en debat, som sætter det enkelte fag ind i en større sammenhæng, og det er vigtigt. På idéhistorie, hvor jeg kommer fra, er de studerende meget interesserede i spørgsmål som: Hvad er universitetet egentlig for en størrelse,

og hvad er idéen med universitetet? Men af mere konkrete ting kan nævnes da Humrådet fik etableret læsepladser til de studerende og da vi fik vedtaget enkeltfagligt optag*.

Hvordan skal vi studerende bruge vores indflydelse i Konsistorium?

"Som en af de tre studentrepræsentanter i Konsistorium, kan jeg komme til at repræsentere alle universitetets ca. 20.000 studerende. Derfor skal jeg ikke kun pleje humanioras interesser, men primært have Studenterrådets holdning med til konsistoriemøderne. Det er vigtigt at alle studerende fremstår som enige, hvis vi skal have gennemslagskraft."

Hvorfor skal vi så stemme på netop dig?

"Fordi det alligevel er i Humanioras interesse, at der sidder en humanist i Konsistorium. Jeg vil repræsentere alle studerende, men Humaniora er stadig mit udgangspunkt. Det, jeg især vil kæmpe for, er at vi bevarer den gode uddannelse – og det gælder både undervisning og forskning. Jeg synes ikke, universitetet bør acceptere de økonomiske nedskæringer, vi oplever for tiden."

Hvilken slags humanist er du?

"Hvad mener I? Humanist af fag eller en slags "menneskerettigheds-humanist"? Jeg er nok også menneskerettighedshumanist. Jeg tror på at vi skal gøre verden til et bedre sted, eller universitetet i første omgang. Under alt bureaukratiet er der jo en demokratisk struktur på universitetet, og det er vigtigt at vi fastholder den og bruger den konstruktivt. Demokratiet er ikke medfødt, selv om vi ind i mellem tager det for givet. Det skal holdes ved lige, ellers er det ikke meget værd."

Er det ikke meget store ord?

"Jo, det er det. Men selvom jeg gerne vil være med til at føre realistisk politik, er jeg også idealist. Jeg mener, vi er nødt til at tænke stort og have visioner, hvis vi skal deltage i arbejdet med at udvikle universitetet i en bedre retning."

Gro Helledatter, humanistisk spidskandidat og studerende på Idéhistorie

ORD

*Konsistorium: Hele universitetets bestyrelse. Her sidder rektor, de 5 dekaner, 2 VIP'er (videnskabeligt personale), 2 TAP'er (teknisk-administrativt personale), 2 eksterne medlemmer og 3 studerende.

*Studium Generale: Afløser for Fælleshumanistisk Videnskabsteori. Idéen er, at der på alle universitetets fag skal være sådanne kurser, der skal give de studerende større forståelse for deres eget fag set i et alment filosofisk, idéhistorisk eller videnskabsteoretisk perspektiv. Kurserne skal også handle om universitetets idé.

*VIP-nøgle: Fakultetsplan som fastsætter hvor mange VIP'er et institut må ansætte inden for et vist tidsrum.

*Enkeltfagligt optag: Indtil 1998 var de humanistiske fag [groft sagt] opdelt i tre store optagelsesområder. Ansøgning og optag foregik i disse områder i stedet for direkte på de enkelte fag. Systemet var uigennemskueligt, både for de studerende og for fagene. Institutterne kunne ikke vælge hvor mange studerende de ville optage, og vi studerende kunne ikke forstå hvorfor vi blev optaget/afvist.

Kampvalg til fakultetsrådet

Samarbejde og Av-udvalg skiller de to kandidater til teknikernes plads i Fakultetsrådet

–Jeg synes vi trænger til fornyelse. Dehlholm har siddet i Fakultetsrådet i snart 30 år, og jeg tror ikke på at teknikernes samarbejde får den tiltrængte forandring ved at han sidder der tre år mere, lyder Per Olsvigs forklaring på hvorfor han udfordrer Preben Dehlholm til fakultetsrådsvalget.

Det eneste kampvalg til Fakultetsrådet i år finder sted mellem fakultetets teknikere. I alt 30 edb-folk, av-teknikere, trykkere, fotografer, grafikere og tømrere med flere skal torsdag 23. november vælge én repræsentant for den kommende treårige valgperiode.

Savner information

Begge kandidater kritiserer hinanden for ikke at informere tilstrækkeligt om det politiske arbejde.

–Preben Dehlholm arbejder ude på museet og han har valgt ikke at have sin naturlige gang i Universitetsparken, forklarer Per Olsvig.

–Jeg savner kontakten til min repræsentant i rådet. Og jeg savner fællesmøder når vi skal besætte poster i udvalg frem for at fakultetsrådsrepræsentanten alene udpeger nogen.

Men den kritik mener Preben Dehlholm at Per Olsvig lige så godt kunne rette mod sig selv.

–Vi plejede at holde frokostmøder, og dem skulle Per Olsvig overtage da han blev valgt til Teknikudvalget for to år siden. Men det er aldrig blevet til noget, pointerer Preben Dehlholm.

Men det betyder ikke at teknikerne ikke er blevet informeret, lyder svaret fra Per Olsvig.

–Vi har i stedet valgt på forhånd at udsende alle dagsordener til Teknikudvalget til samtlige teknikere, og efterfølgende bliver referatet sendt rundt.

Planlægger nyhedsbrev

Preben Dehlholm fortæller også at han planlægger at udgive et lille nyhedsbrev, *TAP Tanke(n)*.

–Nyhedsbrevet skal udsendes til de teknikere, som gerne vil samarbejde, siger Preben Dehlholm, der har det første udkast klart.

Kritiserer kandidatur

Dehlholm kritiserer også fotograf Torben Niensens kandidatur til Konsi-

storium.

–Torben Nielsen har ikke meddelt dette til eller på vores opstillingsmøde, ej heller hvem han forventer der vil stemme på ham, og der er ikke fremlagt noget program for hans virke, skriver Dehlholm.

Torben Nielsen opstiller i øvrigt på samme liste som Preben Dehlholm til Fakultetsrådet.

Bananrepublik

Rent politisk er de to kandidater mest uenige om hvordan teknikernes daglige arbejdsplads skal være organiseret.

–Personligt har jeg til stadighed ønsket fakultetet burde bibeholde et Av-forum, altså som det tidligere Av-udvalg, siger Preben Dehlholm.

–Jeg og andre foreslog at ansætte en teknisk chef, men samtidig blev Av- og Edb-udvalgene smeltet sammen til Teknikudvalget.

–Og det ny udvalg fungerer ikke, det gaber over for meget, mener Dehlholm, der noterer sig at den tekniske chef i det daglige holder møder med edb-folkene, mens av-medarbejderne er 'overladt' til sig selv.

Preben Dehlholm er som fotograf selv en del af av-medarbejderne, og han mener at det er påtrængende nødvendigt med et av-forum, hvor av-kyndige, fotografer, lærere og studerende kunne deltage i en anskaffelses- og udviklingsdebat.

–Som det er i dag, nærmer vi os status som en bananrepublik.

Per Olsvig synes derimod at av-, edb- og repro-funktioner bør være samlet i en teknisk afdeling.

–Jeg synes at vores nye struktur er et konstruktivt fremskridt, hvor vi indretter vores organisation efter den teknologiske udvikling, siger Per Olsvig.

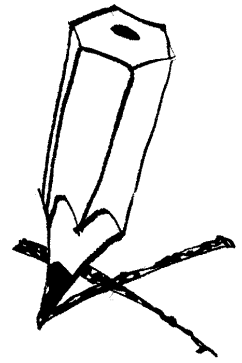
–Jeg synes det er bagstræberisk at arbejde for at vende udviklingen på hovedet, og jeg mener at vores repræsentant i rådet skal bruge sit krudt på andre, vigtigere ting.

10 mod 1

Per Olsvig er overrasket, da HUMavisen fortæller ham at der er hele 10 kandidater på 'Preben Dehholms liste'.

–Det havde jeg ikke regnet med. På vores opstillingsmøde om fredagen, hvor der var opstillingsfrist mandag, lød det til at kun Preben Dehlholm ville stille op og dermed blive fredsvalgt.

–Jeg stiller op alene på min liste dels fordi der ikke var andre der ønskede at blive valgt, dels fordi der jo kun er én plads at kæmpe om, siger Per Olsvig.

VALG

TORS DAG 23. NOVEMBER

Preben Dehlholm forklarer imidlertid at sådan har man altid gjort.

–Vi har altid stillet op på en prioriteret liste. På den måde sikrer vi at der er en suppleant, hvis jeg skulle få forfald, siger Dehlholm.

Ingen magtdeling

–På opstillingsmødet tilbød jeg at Per Olsvig og jeg eventuelt delte valgperioden, men det afviste han, ligesom han heller ikke vil være med til at teknikernes plads i Teknikudvalget skal gå på tur mellem av-, edb- og repro-sektionen, fortæller Preben Dehlholm.

Det bekræfter Per Olsvig:

–Hvis jeg skal repræsentere fakultetets teknikere, så vil jeg vælges ind på den rigtige måde, ikke fordi jeg har lavet en hjemmestrikket aftale med Preben Dehlholm.

–Jeg ser heller ikke mig selv som repræsentant for edb-sektionen, når jeg sidder i Teknikudvalget, men som repræsentant for *alle* teknikerne, understreger Per Olsvig og tilføjer at han naturligvis ikke skal sidde i Teknikudvalget, hvis han bliver valgt ind som medlem af Fakultetsrådet.

Tæt kamp

Preben Dehlholm og Per Olsvig kan se frem til en tæt kamp.

Per Olsvig sagde på teknikernes opstillingsmøde at han forventede at Teknisk Afdeling, hvor der er 17 stemmeberettigede ansatte, stod bag ham.

To af dem er imidlertid opstillet på samme liste som Preben Dehlholm, der ud over de 10 kandidater på listen også kan forvente at få stemmer fra to yderligere stillere, altså i alt 12 'sikre' stemmer.

Der er 30 stemmeberettigede. Skulle afstemningen ende 15-15 vil der blive trukket lod.

Præsentation af de to spidskandidater

Per Olsvig

Systemprogrammør
Edb-sektionen, Teknisk Afdeling
Medlem af Teknikudvalget
Web: www.hum.au.dk/teknik/poj/

Politisk program:

Som tekniker-repræsentant i fakultetsrådet vil jeg prioriteret arbejde for:

1. At repræsentere alle teknikere på fakultetet uanset ansættelsessted eller form.
2. At vise, at vi som teknikere er interesserede i at indgå seriøst i debatten om og indførelse af ny teknologi, og at vi udgør en ekspertise, som skal og vil inddrages tidligst muligt i beslutningsprocesserne.
3. At minde om, at vi som TAP'er ofte udgør fakultetets servicefunktion, såvel indadtil som udadtil, og at det er vigtigt også i en sparetid, at være bevidst om hvilket serviceniveau man ønsker, og hvad det kræver af ressourcer.
4. At overbevise om, at når fakultetet afsætter midler til ny eller ændret teknik, eller vælger teknologiske satsningsområder, så skal man også afsætte økonomiske og personalemæssige ressourcer til indførelse, vedligeholdelse og support af disse nye funktioner.
5. At sikre, at fakultetet til stadighed satser på at forbedre og styrke sine teknikeres arbejdsvilkår.

Preben Dehlholm

Overfotograf
Fotolaboratoriet, Moesgård
57 år.

- Uddannet fagfotograf (Nationalmuseet 1965).
- Ansat på Moesgaard Institutet fra 1969, daglig leder af Foto Medie Lab.
- Uddanner fagfotografer, fra 1970 og til d.d. ca. 35 personer (nogle på delebasis).
- Uddannet tillidsrepræsentant for Statsfotograferne.
- AaU tillidsmand 15 år (tillidsmandsklub / STK Klub).
- Bestyrelsesmedlem for Statsfotograferne Landsdækkende Forening fra 1976 – 1996.
- 5 år som næstformand (1981 – 1986), og 10 år som formand (1986 – 1996).
- 15 års forhandlingsudvalg med Finansministeriet for fotografer ved De Højere Lærer-anstalter, Rigspoliti, Forsvar, Nationalmuseet, Rigshospitalet m.fl.
- Fakultetsråd og / eller stående udvalg gennem næsten 30 år.
- HF udvalg : Forretningsudvalg, siden Økonomi/Budgetudvalg. AV-udvalg, Teknisk Udvalg, ph.d. udvalg (begrænset til afsluttende møde, sammen med Stud. gruppen).
- For tiden SU-medlem af Moesgård Institutet.

De to lister

Kandidaterne til tekniker-valget

Selv om der er 10 kandidater på liste 1 står valget reelt set mellem Preben Dehlholm og Per Olsvig.

Liste 1 stiller nemlig op som en prioriteret liste og dermed bliver alle listestemmer først og fremmest brugt til at få valgt spidskandidaten.

Der er dog muligt for de øvrige kandidater at sprænge listen, men det vil sandsynligvis kræve at en enkelt kandidat får over halvdelen af de stemmer, der tilfalder Liste 1.

Liste 1 (prioriteret)

1. Overfotograf Preben Dehlholm (Moesgård)
2. Grafiker Jens Kirkeby (Moesgård)
3. Grafiker Ann Louise Hilmar (Moesgård)
4. Tømrer Arvid K. W. Ramsbøll (Moesgård)
5. Av-tekniker Dan Hjorth Hansen (Av-sektionen, Teknisk Afdeling)
6. Fotograflev Rogvi Johansen (Moesgård)
7. Fotograf Torben Nielsen (Av-sektionen, Teknisk Afdeling)
8. Tekniker Steffen Ledet Christiansen (Klassisk Arkæologi)
9. Systemansvarlig Henning Bo Andersen (Informations- og Medievidenskab)
10. Av-tekniker Allan Nielsen (Informations- og Medievidenskab)

Liste 2

1. Systemprogrammør Per Olsvig (Edb-sektionen, Teknisk Afdeling)

De nøjagtige regler kan findes i *Valgudvalgets cirkulære af 2. oktober 2000 om udskrivelse af valg ved Aarhus Universitet i efteråret 2000* på www.au.dk/da/01-07.htm

Nyt center for den grønne ø

Center for Irske Studier indviet

Engelsk Institut kunne i oktober åbne et nyt Center for Irske Studier (CISA) - det første af sin slags i Norden. Centret vil fremme forskningen i og formidlingen af irsk historie, kultur, litteratur og politik og danne rammen om et tværfagligt samarbejde mellem forskere fra fakulteters egne institutter og centre samt danske og udenlandske forsknings- og uddannelsessteder. Men det handler også om at synliggøre fakultetets faglige kompetencer og profilere Aarhus Universitet.

Ideen til centret er ikke af helt ny dato. Allerede i 1998 blev den første indledende manøvre gjort, da Engelsk Institut, repræsenteret ved lektor Michael Böss og institutleder Karl-Heinz Westarp, stod som vært for den første konference i et nyt nordisk forsknings-samarbejde inden for studiet af Irland, nemlig The Nordic Irish Studies Network (NISN).

Ved den lejlighed blev Engelsk Institut udpeget til sekretariat for den nye forening, som har sin egen hjemmeside og som består dels i kraft af det elektroniske netværk, dels gennem de konferencer og seminarer, foreningen arrangerer.

I det følgende år gjorde Engelsk Institut irske studier til et af sine satsningsområder og stiledede i den forbindelse mod oprettelsen af det center, som den 6. oktober i år kunne søsættes officielt. Det skete ved et arrangement med foredrag om irsk litteratur og et seminar om Nordirland.

Centrets daglige leder og med-initiativtager er Michael Böss. Han kan trække på sine gode kontakter i NISN, som han i sin tid selv stod fadder til sammen med en svensk kollega. Desuden kan han nyde godt af sine mange irske og europæiske kontakter, som han har fået gennem sit medlemskab af to store internationale organisationer for irske studier. Endelig vil Centret kunne bruge de erfaringer som de to gamle centre ved Engelsk, American Studies Center Aarhus og Canadian Studies Center, har høstet.

Irland er "in"

Det nye center vil ifølge Michael Böss medføre en yderligere og tiltrængt styrkelse af forskningen i irske forhold, et område hvor interessen er vokset markant i de seneste år ud over Europa og Nordamerika.

–Irland har de sidste 10 år oplevet lidt af en renæssance, og både det nuværende økonomiske boom og den

litterære opblomstring har naturligvis øget interessen for det irske også i Danmark. I lande som Frankrig, Storbritannien og USA er der store forskningsmiljøer på dette felt, men herhjemme har vi rent forskningsmæssigt haltet lidt bagefter de senere årtiers hastige udvikling. Her i landet er vi kun et par stykker der har irske forhold som vores hovedforskningsområde, siger Michael Böss, hvis egen passion for det irske har snart 10 år på bagen.

Den tog sin begyndelse da han i begyndelsen af 90'erne beskæftigede sig med irske forhold som journalist på DR's P1.

Stor interesse

Og interessen for centret har da også vist sig stor, endda inden det blev

oprettet. Allerede for et år siden blev Michael Böss kontaktet af Institut for Keltiske Studier ved universitetet i Aberdeen.

Her ønskede man et samarbejde med Aarhus med henblik på forskning og udveksling af studerende og lærere.

Også et nyt Center for Britisk-Irske Studier ved Dublin Universitet ønsker at samarbejde.

Men også indenlands har centrets oprettelse allerede nu givet genklang uden for universitetets mure. For eksempel har Struer Museum kontaktet centret i forbindelse med en planlagt foredragsserie og studierejse til vikinernes Irland.

Endvidere har Det Danske Center for Menneskerettigheder benyttet sig af det nye centers ekspertise, og den danske afdeling af det verdensomspændende James Joyce Selskab har udtrykt håb om et fremtidigt samarbejde.

Endelig har nyheden om centret medført endnu flere invitationer til Michael Böss om at komme ud i landet for at holde foredrag om såvel det gamle som det nye Irland.

Men Michael Böss mener også, at centret vil kunne blive et aktiv for fakultetet i konkurrencen mellem universiteterne om at tiltrække studerende.

–Jeg har modtaget e-mails fra poten-

tielle kommende studerende fra andre dele af landet der har læst om centrets indvielse i dagspressen og som overvejer at vælge at læse engelsk i Århus netop på grund af deres særlige interesse for det irske. Så selv om kompetencerne har været til stede hele tiden, sker der en markant synliggørelse af dem når de institutionaliseres i form af et center.

Konference i støbeskeen

Efter bare at have eksisteret en måned er centret i gang med at planlægge en stor europæisk konference med mere end 100 deltagere som kommer til at løbe af stablen i tre dage i december næste år. Centret vil desuden være repræsenteret ved konferencer i Göteborg og Dublin. Samtidig er man involveret i et EU-finansieret projekt som strækker sig over tre år.

Projektet består af 14-dages intensive kurser for ph.d.- og overbygningstuderende fra hele EU.

Det første blev afholdt i Leuven i Belgien i september. Til næste år fortsættes i Lille i Frankrig, og i 2002 vil turen måske komme til Århus.

Indtil videre dækkes centrets udgifter til administration af Engelsk, men planen er at forskningsseminarer og konferencer som den i december 2001 skal finansieres delvis gennem eksterne midler. I den forbindelse kan centret bl.a. trække på sine udmærkede kontakter til Den Irske Ambassade i Danmark, hvor initiativerne i Århus følges med stor interesse og velvilje.

Irsk supplerer?

Det er ikke kun den forskningsmæssige side der har fået en saltvandsindsprøjtning med centret. De studerende vil få bedre muligheder for studieophold i Irland og samtidig er undervisningen i irske emner blevet opprioriteret.

Engelsk har indtil nu af og til udbudt undervisning i irsk historie, litteratur og samfundsforhold, men med centrets oprettelse er det blevet fastsat at der i hvert semester skal udbydes undervisning inden for dette fagområde.

Med tiden håber Michael Böss også på en suppleringsuddannelse i irske studier. Som de øvrige aktiviteter ved centret vil den blive tværfaglig og det er derfor naturligt at lægge op til et samarbejde mellem flere institutter i centrets regi.

–Det ville desuden være oplagt at indgå i et undervisningsmæssigt samarbejde med andre institutter her

Nødråb om nationalt internetarkiv

Det nyoprettede Center for Internetforskning går til kamp for kulturarven

Center for Internetforskning, der netop er blevet oprettet for at styrke forskningen i Internettets mange facetter, arbejder for en stærkere profilering af den humanistiske og samfundsvidenskabelige internetforskning. En af de mest presserende opgaver er ifølge centerleder Niels Ole Finnemann oprettelsen af et nationalt internetarkiv der kan dokumentere vor tids bidrag til kulturarven for eftertiden.

I slutningen af oktober så Center for Internetforskning dagens lys som et resultat af den første internationale konference i Danmark om internetforskning, *Approaches to the Internet*, der løb af stablen i dagene 18.-20 oktober. Centret hører hjemme på Informations- og Medievidenskab, men er åben for forskere både inden for og uden for universitetets mure. Det erklærede formål er synliggøre og styrke særligt den humanistiske forskning på et fagområde som er i voldsom ekspansion.

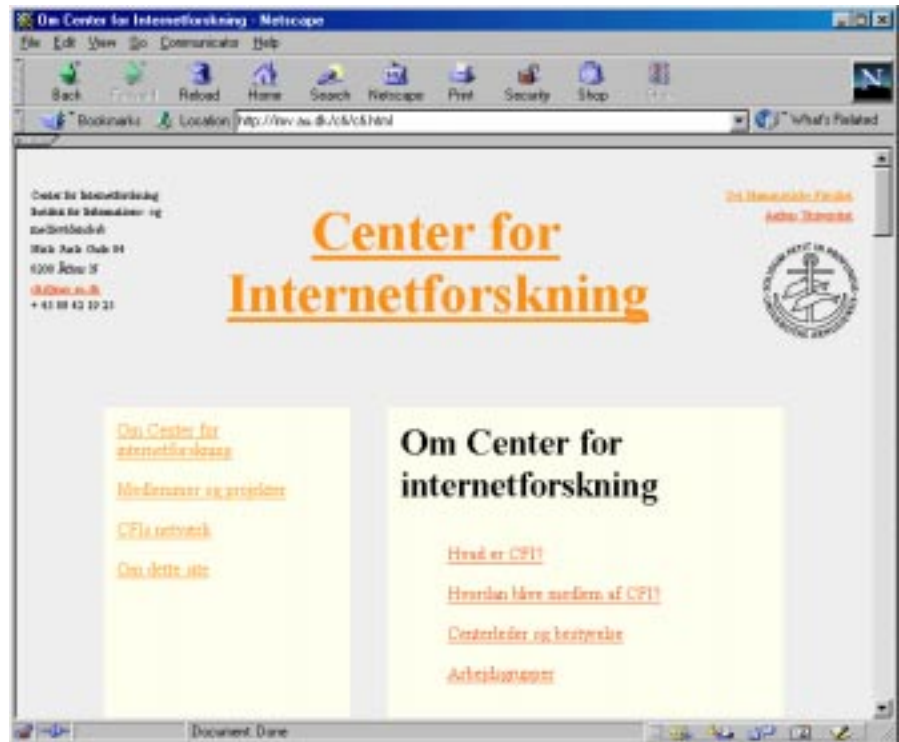
Ph.d.-problem

Lektor Niels Ole Finnemann, der som den første sidder på posten som centerleder, mener at centret vil give god mulighed for at samle forskerkrafterne inden for et område hvor udviklingen næsten synes at løbe fra forskningen.

–Jeg mener at vi er nogenlunde dækket ind med hensyn til uddannelsesstilbud men nu gælder det om at få forskningen med. Internettet spiller en stadig større rolle og flere og flere fag både inden for humaniora og samfundsvidenskaberne får brug for at forholde sig til det.

Særligt ph.d.-området kræver ifølge Niels Ole Finnemann en markant opgradering.

–Hvis ikke vi får oprettet flere ph.d.-stillinger risikerer vi at sidde tilbage med en stor generationskløft. Det betyder i værste fald at der ikke er nogen til at tage over når jeg og mine jævnaldrende kollegaer takker af. I løbet af de næste par år skulle vi gerne have 15 ph.d.-stipendier for at kunne følge med udviklingen inden for området, og eftersom det er det antal der står til rådighed for hele fakultetet, kan vi være nødt til at kigge os om efter eksterne midler til at finansiere ekspansionen.

Centerets nye hjemmeside

Historien forsvinder

Indtil videre satser centret på tre områder; dels oprettelsen af mange nye ph.d.-stillinger, dels at få et skandinavisk netværk for internetforskning op at stå, men det mest presserende problem er ifølge Niels Ole Finnemann oprettelsen af et nationalt internetarkiv.

–Der er et akut behov for at få en internet-pendant til en institution som Rigsarkivet. Hvor det statiske trykte materiale er omfattet af loven om pligtaflevering er det dynamiske digitale materiale som findes på Internettet ikke. Det betyder reelt set at en stor del de første 10 år af Internettets historie er tabt for altid - der findes kun løsrevne brudstykker som ikke er indsamlet på nogen systematisk måde.

Både i USA og Sverige har man taget fat på problemet og Niels Ole Finnemann håber på at området bliver taget op herhjemme i forbindelse med den kommende revision af loven om pligtaflevering. Oprettelsen af et nationalt internetarkiv rejser dog ikke kun tekniske problemer men også overvejelser om hvordan Internettets dynamiske materiale „fanges ind“.

–Der findes to overordnede strategier - man kan tage et slags fotografisk snap-shot af hele domæneområdet „dk“ på regelmæssig basis f.eks. en gang hver tredje måned og man kan udvælge repræsentativt materiale fra forskellige områder som virksomhe-

ders og privatpersoners hjemmesider, chatsider, nyhedssider m.v.

Fremtidens internet

Imens uret tikker for det nationale internetarkiv overvejes også strategien for de kommende års danske internetforskning. For Niels Ole Finnemann kunne der ligge muligheder i en slags tilnærmet arbejdsdeling forskningsinstitutionerne imellem:

– Hvis vi skal have nye midler tilført til den humanistiske og samfundsvidenskabelige internetforskning – og det har samfundet stærkt brug for – må vi nok regne med at der skal ske en vis koordinering mellem de forskellige universiteters indsatsområder. Det må vi være åbne for men vi skal sørge for at der stadig er en balancegang mellem specialisering og bredde i forskningen på de enkelte institutter.

–Der er ikke noget område der kan udforskes fuldstændig isoleret. Vi skal også sikre en ordentlig balance mellem den dybtgående og langsigtede grundforskning og den dybtgående, nutidsorienterede forskning. Internettet er kommet for at blive og dets betydning om 10-15 år vil være meget forskellig fra dets betydning i dag og i morgen.

Is

Center for Internetforskning:
<http://imv.au.dk/cfi/>

Fællesskab i Fokus

Kontorfællesskabet Fokus har succes med læsepladser

For 5 år siden gik en flok etnografistuderende sammen og oprettede studenteforeningen Fokus. Formålet var at skaffe læsepladser til studerende og man lejede derfor en taglejlighed ved Vesterbro Torv og oprettede 12 læsepladser. Ideen blev en stor succes og den 17. november kunne foreningen fejre jubilæum med en reception og et kandidatritual for de mange „fokusister“ som er blevet kandidater i foreningens levetid.

Den 5 år gamle studenteforening Fokus blev dannet som et direkte svar på det begrænsede antal læsepladser som Moesgaard kunne tilbyde de etnografistuderende som stod overfor at skulle skrive deres speciale eller feltrapport.

En lille gruppe etnografistuderende tog konsekvensen og oprettede Fokus der fik hjemsted i en lejlighed i Vester Allé helt oppe under taget.

Her indrettede man sig med 12 læsepladser, et lille køkken og en frokoststue som det sociale samlingspunkt. Siden da har foreningen givet arbejdsro og mulighed for at fastholde et fagligt netværk for mange specialestuderende, og 28 færdige kandidater er i dag det synlige bevis på foreningens succes.

Fællesskabet er guld værd

Og selvom Fokus hovedsageligt opstod som en konsekvens af en akut læsepladsmangel har dannelsen af 12 læsepladser på samme adresse betydet mange positive sidegevinster. Anne Mette Jørgensen har som speciale-skrivende etnografistuderende gennem de sidste par år været „fokusist“ med læseplads i Vester Allé.

–Fokus er ikke bare et sted hvor man arbejder på sit speciale eller feltrapport, foreningen giver også mulighed for at forblive en del af et fagligt fællesskab i en periode hvor man normalt kører lidt soloræs. Det er guld værd at opretholde det faglige netværk, ikke kun mens man skriver speciale - det kan også have stor betydning når man en gang står og er færdig.

Ved hjælp af lejlighedens opslagstavle kan foreningens medlemmer holde sig orienteret om hvad der foregår fagligt og socialt på Moesgaard og derved holde fingeren på pulsen.

Arbejdsformidling

I flere tilfælde har Fokus også fungeret som formidler af arbejdskraft blandt

Fokusist (iført sutsko) blandt de etnografistuderendes selv-finansierede læsepladser

andet i forbindelse med undervisningsopgaver og evalueringsprojekter. Samtidig giver foreningens faglige dage, hvor der ofte er oplæg fra færdiguddannede etnografer i forskellige jobsituationer, de studerende mulighed for at få et indblik i mulige karriereveje.

–Fordelen ved foreningen er også at folk ved hvor de kan henvende sig hvis de står med et projekt hvor etnografistuderende kan bruges. Vi er også blevet kontaktet af Moesgaard flere gange i forbindelse med forskellige opgaver - med én opringning kan de få fat i flere etnografistuderende og det er jo nemmere end at skulle ringe rundt til en masse forskellige, fortæller Anne Mette Jørgensen.

Ansvarlighed påkrævet

Da Fokus i sin tid lejede sig ind i lejligheden måtte initiativtagerne lægge et depositum på 3000 kr., og siden har det kostet 500,- om måneden at leje en læseplads. Det betyder også at man skal føle en forpligtelse over for de andre af foreningens medlemmer for at Fokus overhovedet skal kunne videreføres, påpeger Anne Mette Jørgensen.

–Det fungerer ikke hvis der er en lejer der ikke betaler for sin læseplads, da foreningen med sin lille kapital kun har ringe mulighed for at gå ind og dække.

Tværfaglige input

Fokus består ikke længere udelukkende af etnografistuderende. Således er cirka en tredjedel af medlemmerne fra andre fag end Etnografi.

–I dag har vi både studerende fra Statskundskab, Psykologi, Tysk og Æstetik og Kultur og det giver nye tværfaglige vinkler på fællesskabet. Det etnografiske netværk fylder således ikke længere hele Fokus, men vi har dog en politik med at Etnografi skal blive ved med at dominere i antallet af medlemmer.

En opfordring

Fokus har dog kun et begrænset antal læsepladser til rådighed - de 12 læsepladser som foreningen oprettede i 1995 er alt hvad der er plads til i lejligheden, men ved at dele enkelte læsepladser imellem sig er det muligt at huse 15-16 specialestuderende. Foreningen vil derfor gerne slå til lyd for at lignende foreninger bliver oprettet på andre fag, da man selv har så gode erfaringer med det. Anne Mette Jørgensen mener at problemerne er begrænsede og fordelene mange:

–Det kræver ikke meget rent administrativt. Vi har i hvert fald forsøgt at holde den del af det nede således at der ikke er en person der kommer til at hænge på en masse opgaver. Det vigtigste er jo nok at man føler sig ansvarlig overfor det fællesskab som man er en del af og så bliver man belønnet i form af et fagligt og socialt netværk som man kan trække på - også når man engang står med kandidatbeviset i hånden!

Et nyt omrids af kulturen

Det nylancerede tidsskrift Kontur sætter fokus på kulturforskningen

Et nyt dansk tidsskrift for kulturstudier så dagens lys i forsommeren da Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning lancerede *Kontur*. Det betød et farvel til *CekvinaNYT*, men goddag til et helt nyt tværfagligt forum for forskning i kulturens kringelkroge.

Kulturen i centrum

Kulturtidsskriftet *Kontur* blev lanceret i juni og nu er næste nummer i trykken. Bag tidsskriftet står Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, og det er et direkte resultat af de to forskningsområders tætte samarbejde efter indflytningen i Nobelparken sidste efterår.

Da tidsskriftet *CekvinaNYT*, som gennem mere end ti år havde formidlet kønsforskningens mange aspekter, stod overfor en relancering efter centrets indvielse valgte man at lade det nye tidsskriftet favne alle centrets kompetencer.

Et vigtigt formål med tidsskriftet er således ifølge den ansvarshavende redaktør Jesper Hede at udnytte den dialog der er mellem centrets forskellige fagområder:

–Da vi besluttede os for at oprette tidsskriftet, satte vi os ned og kiggede på elementerne i uddannelserne, og her viste kulturstudierne sig at være omdrejningspunktet.

Tværfaglig paraply

Selvom *Kontur* har hjemsted på centret er det dog langt fra kun et talerør for centrets forskere. Tidsskriftet opfyldte allerede med første nummer ambitionerne om at række ud over centret – også i artikelbidragene.

–Målet har været at gøre *Kontur* til en slags tværfaglig paraply der kan favne bidrag fra vidt forskellige fag. Selvom centret jo i sig selv er tværfagligt er det også oplagt med indlæg fra både det samfundsvidenskabelige område og teologi. Det ville også være naturligt at trække på det naturvidenskabelige område især med emner som knytter an til videnskabshistorien, påpeger Jesper Hede.

Kort og kulturmøder

For at undgå at tidsskriftet blev et broget sammensurium af forskellige artikler uden nogen egentligt forbindelse til hinanden blev det besluttet at hvert nummer skulle fokusere på et bestemt tema. I det første nummer stod

Redaktør Jesper Hede med det første nummer af *Kontur*

„kortlægning“ i centrum både i bogstavelig og overført betydning.

Det resulterede blandt andet i en artikel af en landinspektør fra firmaet *Kampsax Geoplan* om kortlægningen af landskaber og mere mentale kortlægninger i artikler der favnede både racebegrebet i Sydafrikas historie, kønspolitik på universitetet og sprogets kortlægning.

Det nye nummer af *Kontur* tager temaet „kulturmøder“ op og denne gang spænder bidragene over artikler om rejsebeskrivelser fra Italien og til japanske syn på Europa.

Temaprintippet er således ifølge Jesper Hede ikke nogen spændetrøje, men bare en rettesnor som sikrer et fælles grundlag.

–Der skal i den forbindelse også sendes et budskab ud til andre centre og institutter om at vi er her og vi kan bruges, måske også i form af bidrag fra de mange tværfaglige seminarer som bliver afholdt rundt omkring.

Kultur online

Kontur bliver støttet af Kulturministeriet og universitetets forskningsfond, men i forsøget på bedre at udnytte de 40.000 kr. som tidsskriftet har til rådighed, overvejer man at lægge artiklerne ud på Internettet.

–Som det er nu går to tredjedele af vores midler til trykning, og ved at omlægge til en online service i stedet ville vi ikke alene kunne præsentere flere numre om året end de nuværende to til tre, men sikkert også øge vores læserskare, siger Jesper Hede. Jeg

forestiller mig at interesserede eventuelt kunne tilmelde sig en mailingliste og derigennem modtage et nyhedsbrev når nye bidrag er online.

I øjeblikket trykkes *Kontur* i 400-450 eksemplarer, men skaren af faste abonnenter udgør dog kun en mindre del heraf, og Jesper Hede så gerne at kulturforskningen blev formidlet til endnu flere.

–Det primære for mig er ikke det økonomiske, men formidlingsaspektet. Med en ny online struktur ville vi undgå at skulle koncentrere os om at skaffe flere abonnenter for at holde udgifterne nede til et trykt tidsskrift. Ideelt set handler det jo om at blive et bredt talerør for kulturforskningen.

Jesper Hede håber at en online løsning vil blive realiseret senest i 2002, men indtil da findes *Kontur* kun i den trykte udgave som kan erhverves ved henvendelse på Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning.

ls

Tidsskrift for Kulturstudier, Center for Europæiske Kulturstudier med Afdeling for Kønsforskning, Jens Chr. Skous Vej 5, 8000 Århus C, 89426464, e-post:

kvinjl@hum.au.dk

Årsabonnement (2-3 numre) 200 kr., studerende 125 kr.

Tidsskrifter fra Humaniora

Omtaler af Jeppe Norskov

Saxo Grammaticus

Arbejdsblad 32-00

Steen Klitgård Povlsen præsenterer i dette arbejdsblad historieskriveren Saxo Grammaticus og giver samtidig et bud på, hvorfor man kan opfatte Saxos *Gesta Danorum* som en dansk funderingsmyte. Steen Klitgård Povlsen undersøger således, hvorfor Saxo kom til at indtage en så stor plads i den danske fejring af årtusindskiftet, og om dette kunne have noget at gøre med, at den traditionelle danske identitetsopfattelse i disse år er under angreb, bl.a. fra den revision af besættelsestidens historie, som lige nu pågår. *Die Dänen und die Anderen über Saxo Grammaticus und seine Aktualität*. 20 sider. Kan rekvireres på www.litteraturhistorie.au.dk eller Institut for Litteraturhistorie, Langelandsgades Kaserne, tlf. 8942 1831.

Goddag og farvel

AGORA
Institut for Klassisk Arkæologi og Institut for Oldtids- og Middelalderforskning byder i en række artikler velkommen til dette års nye studerende. Jens Refslund Poulsen giver i sit indlæg mange gode råd, hvoriblandt et såvel fagligt som socialt engagement er blandt det vigtigste, mens Giuseppe Torresin i sin artikel søger at give inspiration til det rent studiemæssige. Der udover indeholder Agora to bidrag, der har afsked som tema, nemlig Poul Ole Jastrups afskedstale ved sin fratrædelse i februar, og Lars Rydbeck's afskedsforelæsning fra universitetet i Lund. 56 sider. Kan rekvireres på Institut for Oldtids- og Middelalderforskning, Nordre Ringgade, bygning 415. Tlf. 8942 2052.

Årets gang på Historisk Institut

Årsberetning 1999

Institutleder Anders Bøgh indleder årsberetningen med en kort redegørelse af de væsentligste begivenheder på instituttet i løbet af 1999. Derefter følger en oversigt over årets publikationer fra instituttets videnskabelige medarbejdere, deres igangværende forskningsprojekter samt en præsentation af de mange andre former for fagrelevante aktiviteter, de har deltaget i. 36 sider. Kan afhentes ved Historisk Instituts sekretariat, bygning 323.

En græker i Bakkehuset

SFINX. 23. årg, nr. 3

I 1813 hjembragte den berømte grækenlandsfarer Peter Oluf Brønsted den kun 15-årige Nikolaos Lunzi til Danmark, hvilket vakte stor sensation. Lunzi blev anbragt hos Knud Lyhne og Kamma Rahbek i Bakkehuset, hvor han færdedes blandt tidens kunstnere og videnskabsmænd. Universitetslektor Lars Nørgaard fortæller i en spændende artikel om Lunzis ophold og betydning i kredsen omkring Bakkehuset. Derudover indeholder bladet bl.a. artikler om Roms fontæner, om Europas sydligste punkt, om gudetjenere i det gamle Ægypten og om kobberudvinding på Cypern. *SFINX*, 23. årgang. 2000:3. 36 sider. Løssalg: 45 kr. Abonnement for 2000: 185 kr. Abonnement og enkeltnumre kan købes ved henvendelse på 8942 2295 eller e-post sfinx@hum.au.dk

Birte Weiss og The Matrix

Humaniora. 23. årgang, nr. 3

Forskningsminister Birte Weiss fortæller i et interview i dette nummer af Humaniora om de muligheder, hun ser for humanistiske forskere i EU's rammeprogrammer. Ellers er denne udgave af Humaniora et temanummer om informations- og kommunikationsteknologi.

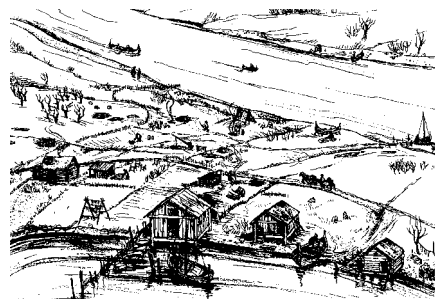
Den amerikanske film *The Matrix* har således inspireret Finn Collin til overvejelser over, hvordan vores menneskeopfattelse kan blive påvirket, hvis informationsteknologien gør forskellen mellem den virkelige og den virtuelle verden mindre. Derudover indeholder bladet bl.a. en artikel af Jens F. Jensen, hvori han fortæller om tredimensionale verdener på Internettet, mens Nina Lykke med udgangspunkt i projektet *Kyborger og Cyberspace* beskriver, hvorledes man på Internettet kan lege med kønnet – afprøve nye kønsidentiteter og bryde med gængse opfattelser af kønnet. 50 sider. September 2000. Abonnement kan tegnes ved henvendelse til Statens Information, postboks 1103, 1009 Kbh. K. Tlf. 3337 9228.

Italienske værdisystemer

Prépublications 177-178

Francesco Caviglia (red.): *Valori degli italiani : un percorso intorno alla famiglia*
Artikler og arbejdsblade fra et seminar om italienske værdisystemer afholdt i foråret 2000. September 2000. Pris 10 kr. Romansk Institut.

Rekonstruktionstegning af bosted ved Trondheim. Ill. fra Hikuin 25.

Middelalderlig byarkæologi

HIKUIN 25

Temaet for denne udgave af HIKUIN er den middelalderlige by i Skandinavien og i de baltiske lande, herunder dens historie, topografi, byplanlægning og ændringer i struktur og funktion. Bogens ni artikler er alle blevet holdt som foredrag på et internationalt seminar om byarkæologi i Ribe, hvilket betyder at denne udgave af HIKUIN undtagelsesvis er på engelsk. De ni artikler giver et spændende indblik i den nordeuropæiske forskning omkring byer. 124 sider. 220 kr. Bogen er udkommet. *Hikuin*.

Hilsen fra Irland

Institutavisen nr. 1 og 2, Historisk Institut

Institutavisens septemberudgave indeholder første del af en længere rejsebeskrivelse fra en af instituttets studerende, der har været på et udlandsophold i Irland og New Zealand. I oktoberudgaven er der en oversigt over fredagsbarens arrangementer i løbet af efterårssemesteret. I begge udgaver er der desuden nyt fra studienævnet og fagudvalget samt en præsentation af nye publikationer fra stedets flittige medarbejdere. 21 og 19 sider. September og oktober 2000. Kan afhentes ved Historisk Instituts sekretariat, bygning 323.

Bøger fra Humaniora

Oldtidsagre kortlagt

Viggo Nielsen: Oldtidsagre i Danmark

Oldtidsagre er marker fra forhistorisk tid, som stadig kan ses i dag ved hjælp af de skel, som var omkring markerne. Skellene består som regel af små, lave jordvolde eller rækker af sten. Disse agre rummer ikke kun vidnesbyrd om selve markerne, men fordi deres terræn har dannet rammen om et givet oldtidssamfund med bebyggelser, gravanlæg, græsningsområder, brønde mv., kan de oplyse os om mange aspekter af livet i oldtiden.

Forfatteren har siden 1950'erne arbejdet med at kortlægge og analysere oldtidsagrene på Bornholm, Fyn, Sjælland og i Østjylland. Bogen her fremlægger undersøgelser af skove og hedearealer på Bornholm, mens publiceringen af oldtidsagrene i det øvrige Danmark følger senere. 430 sider. 348 kr. 15. september 2000. Aarhus Universitetsforlag.

Kult, ritualer og middelalderbyer

KUML 2000. Årbog for Jysk Arkæologisk Selskab

Niels H. Andersen viser i denne udgave af KUML, hvorledes skiftet fra en jæger-samlerkultur til en bondekultur omkring 4.000 f.Kr. ikke blot medførte dybtgående ændringer i erhvervs-kulturen, men også i kult og ritualer og hermed i den sociale kultur. Således vidner fremkomsten af spektakulære fund og anlæg om den betydning, det rituelle liv havde for den tidlige bondekultur. Der udover indeholder KUML artikler om den skånske Trelleborgs tilknytning til de danske ringborge fra vikingetiden, om Horsens bys historie i vikingetid og middelalder, fundet af et middelalderligt hospital ved Testrup, gadernes konstruktion og udseende i en række danske middelalderbyer samt anmeldelser af en lang række arkæologiske og kulturhistoriske bøger. 376 sider. 150 kr. Årbogen er udkommet. Aarhus Universitetsforlag.

P.V. Glob (med pipe) poserer sammen med den netop hjembragte Grauballemand i konserveringsværkstedet på Åboulevarden. Ill. fra bogen.

50 år med forhistorisk arkæologi ved Aarhus Universitet

Henrik Thrane og Søren H. Andersen: Århus arkæologi

I 1999 kunne man på Forhistorisk Arkæologi ved Aarhus Universitet både fejre fagets 50 års jubilæum samt det dertil knyttede forlag Hikuins 25 års fødselsdag. Dette blev bl.a. markeret ved at udsende denne bog, hvor fagets nuværende professor, Henrik Thrane, med inddragelse

af arkivalier og trykt litteratur beretter om det halve århundrede, med vægt på den indsats som blev ydet af hans to forgængere P. V. Glob og Ole Klindt Jensen. Han slutter med at fundere over fagets nuværende og fremtidige situation på Aarhus Universitet.

Søren H. Andersen, som startede som studerende på Forhistorisk Arkæologi under den tidligere professor Glob og senere kom til at undervise i faget, beretter om 40 år med studier, udgravninger, arbejde og fester. 111 sider. 100 kr. Bogen er udkommet. Hikuin.

Historien om SAS

Jens Christensen: IT and Business

Industrisamfundene har ændret sig markant siden anden verdenskrig. Forretningslivets virksomheder har på én gang skabt grundlaget for denne proces og samtidig måtte tilpasse sig en verden, hvor industrialisering og internationalisering griber om sig i et stigende tempo. Uden informationsteknologien kunne denne ekspansion næppe lade sig gøre. Luftfartsindustrien er en væsentlig og karakteristisk del af udviklingen.

SAS hører til den gruppe af flyselskaber, som tegner billedet af efterkrigstidens luftfart. Siden 1950'erne er SAS ekspanderet i takt med den økonomiske og teknologiske udvikling i luftfarten og i verden som helhed, afbrudt af kriser og organisatoriske tilpasninger. Informationsteknologien blev tidligt et nødvendigt omdrejningspunkt, for at styre trafik og organisation profitabelt gennem den internationale økonomi.

Bogen følger udviklingen i samspillet mellem IT og forretning gennem anden halvdel af det 20. århundrede. SAS står i centrum for fremstillingen, men da flyselskabet er dybt integreret i den generelle udvikling, tegnes der samtidig et billede af forretningslivet og ikke mindst informationsteknologiens revolutionerende vej frem mod årtusindskiftets globalisering og Internet. Bogen er Jens Christensens doktordisputats. Forsvaret fandt sted den 27. oktober.

440 sider. 348 kr. 15. september 2000. Aarhus Universitetsforlag.

Danske klostre og kirker

Inger-Lise Kolstrup (red.): Aspekter af dansk klostervæsen i middelalderen

Denne antologi rummer seks bidrag om forskellige emner af det danske klostervæsen i middelalderen. Bogen er et resultat af et seminar, afholdt af Center for Vikingetids- og Middelalderstudier ved Aarhus Universitet i 1998. Artiklerne spænder over emner som bygningsarkæologiske undersøgelser, de tidligste klostergrundlæggelser, en revidering af historieskrivningen om cistercienserne, udbredelsen af danske nonneklostre og endelig opførelsen af Randers Helligåndskloster samt en indgående ikonografisk behandling af klosterkirkens pragtfulde altertavle. 150 sider. 168 kr. 13. oktober. Aarhus Universitetsforlag.

Bogligt værktøj

Stor værktøjskasse til opgaveskrivning

Lotte Rienecker og Peter Jørgensen: Den gode opgave. 2. rev. udg.

Denne noget mere solide bog er - som den ovenstående - henvendt til studerende ved de videregående uddannelser, der ønsker at blive bedre til at skrive opgaver. Bogens forfattere har flere års erfaring i vejledning i opgave- og speciale-skrivning, og dens klare fokus er, hvordan man bliver i stand til at skrive den gode opgave. Bogen opstiller bl.a. en række kvalitetskriterier for gode opgaver, giver vejledning i håndtering af skriveblokeringer, i udformning af problemformuleringer, i litteratursøgning og inddragelse af kilder, læsning og notatagning samt brugen af akademisk sprog og formalia. Bogens to forfattere er begge knyttet til Formidlingscenteret ved København Universitet, og den indeholder desuden bidrag af Christian Kock, Signe Hegelund og Lis Hedelund, alle ansatte ved Københavns Universitet.

380 sider. 225 kr. Oktober 2000. Samfundslitteratur.

Lille værktøjskasse til opgaveskrivning

Signe Hegelund: Akademisk argumentation

Signe Hegelund gennemgår i denne lille bog de vigtigste redskaber for en effektiv argumentation på en klar og overskuelig måde. Akademisk argumentation fungerer som en værktøjskasse med præcise redegørelser for, hvordan redskaberne kan bruges i forbindelse med opgaveskrivning. Bogen giver bl.a. gode råd om, hvordan man sørger for at argumentere i stedet for at postulere i sin opgave, og hvordan man kan finde modargumenter til andres argumenter. 50 sider. 42 kr. Bogen er netop udkommet. Samfundslitteratur.

Tilsyneladende har forfatterne bag „Den gode opgave“ fulgt deres egne råd - bogen er nu kommet i en ny, revideret udgave.

Opvarmning til IT

IT er blevet et *must*, og nu har en række danske forskere udviklet *MUST-metoden* til at gennemføre en IT-forundersøgelse. Forundersøgelsen strækker sig fra den første idé om forandring opstår til der er udviklet en gennemarbejdet vision, skriver forfatterne, som anbefaler metoden til at manøvrere uden om velkendte problemer med IT-projekter; forsinkelser, budgetoverskridelser eller uanvendelige IT-systemer.

Det har taget forskerne ti år at udvikle metoden, som bygger på den nyeste systemudviklingsforskning, hvor IT-projekter konsekvent ansues i et foretningsorienteret perspektiv, hvor ledelse og ansatte aktivt deltager i processen.

Metoden er blandt andet blevet testet på studienævnsekretærer på RUC. *Keld Bødker, Finn Kensing og Jesper Simonsen: Professionel IT-forundersøgelse - grundlaget for bæredygtige IT-anvendelser.* 332 sider. 398 kr. Samfundslitteratur.

Mini-konference om First Class

En eftermiddag om fakultetets nye kommunikationssystem

Fakultetet inviterer fredag den 1. december alle interesserede til en mini-konference om konference-systemet First Class.

Fem oplægsholdere vil fortælle om deres erfaringer med First Class i undervisningen, administrationen, forskningen, kommunikationen og i forbindelse med organiseringen af et institut, og de pædagogiske, administrative, organisatoriske, tekniske og strategiske implikationer af brugen af First Class.

*First Class programmet;
her med skrivebord,
konference om First Class
udveksling og fælles
kalender.*

SERVICE

First Announcement and Call for Paper: The Changing Universities - The Role of Technology

7th International Conference of European University Systems in Berlin, March 28 - 30, 2001, an event on Computing, Networking and Libraries.

This three-day conference brings together university leaders, higher education information technology leaders, directors of libraries from hundreds of European universities and other organisations to explore new directions in research, teaching and administration. The Conference is organised in cooperation with Zentren für Kommunikation und Information (ZKI).

Mere information på www.hu-berlin.de/EUNIS2001/

Program

Fredag d. 1. dec. 2000 kl. 13.00 - 15.30
i Lille Teatersal, Langelandsgades kasserne (byg. 585)

Velkomst

Det åbne system - tekniske strategier og mål for First Class

Fakultetets mål og strategi for brugen af First Class

v/ Edb-medarbejder Rasmus Blok

v/ Prodekan Helle Juel Jensen

Diskussion

Institutionel omlægning - brug af First Class på institutionelt plan

Efter oplæggene serveres vin og snacks

v/ Lektor Torsten Madsen

Det virtuelle sekretariat - brug af First Class i administrationen

Tilmelding til konferencen kan ske ved henvendelse til Edb-sektionen eller på mail til

fckonference@fcmil.hum.au.dk

v/ Kontorfuldmægtig Berit Pihl & overassistent Eva Warrer

Senest tilmelding tirsdag d. 28 november

Tekst og lyd - brug af First Class i undervisningen

v/ Lektor Marianne Ping Huang

Yderligere oplysninger kan fås ved henvendelse til Rasmus Blok, Edb-sektionen, lokal 2291, rasmus@hum.au.dk

Fortsat fra side 16

ved fakultetet, som f.eks. Historie. Det ville være fint, hvis vi kunne tilbyde undervisning i irsk historie både for studerende fra Engelsk og Historie. På den måde kan centerdannelsen medvirke til at opløse nogle af de uhen-sigtsmæssige grænser, der findes mellem institutterne på Aarhus Univer-sitet.

–At der findes interesse og velvilje over for et samarbejde på tværs af faggrænserne fik vi bekræftet ved vores åbning, hvor både Statskundskab og Center for Europæiske Kultur-studier, foruden fakultetet og universi-tetets forskningsfond, valgte at støtte os. Det lover godt for tiden fremover, pointerer Michael Böss.

Kalender

November

Foredrag

tirsdag 21. november kl. 19:00

Frankfurt & Den frie vilje

Kasper Lippert-Rasmussen, Lektor i Filosofi, Københavns Universitet
Harry Frankfurts redegørelse for fri vilje som et spørgsmål om tilstedeværelsen af et bestemt forhold mellem første- og anden-ordensvolitioner har haft en afgørende indflydelse på udformningen af

nyere kompabilistiske positioner. Den løser et afgørende problem ved den klassiske analyse af fri vilje (f.eks. Moores og Ayers): nemlig at denne analyse ikke synes at have noget specielt med viljens frihed at gøre, men derimod blot synes at være en analyse af handlefrihed. Samtidigt rejser Frankfurts redegørelse imidlertid også spørgsmålet om hvorvidt det relevante forhold mellem første- og anden-ordensvolitioner skal være transparent for

agenten? Kort sagt: Kan man have en fri vilje uden at være klar over det?

Arrangør: Filosofisk Forening,
Sted: Bygning Studenternes Hus,
Lokale: Mødelokale 2.

Gæsteforelæsning

tirsdag 21. november kl. 14:00–16:00

Dynamics of Meaning Construction

Gilles Fauconnier, Chair and Professor of the Department of Cognitive Science, University of California.

Mere på: <http://cogsci.ucsd.edu/~faucon/>
<http://cogsci.ucsd.edu/~faucon/>

Arrangør: Center for Semiotik.
Sted: Lokale: 221. (Finlandsgade 28)

Seminar

onsdag 22. november kl. 14:15

Tragik og moral

Steen Sidenius

Om reaktualisering af det tragiske

Arrangør: Fællesæstetisk forskergruppe.

Sted: Bygning 584. Lokale: 124.
(Langelandsgade 139, Århus C)

Gæsteforelæsning

onsdag 22. november kl. 14:15

Den systematiske placering af ikonske gesti.

Lone Laursen, Odense

Sted: Bygning 455. Lokale: 127.
(Nobelparken, Jens Chr. Skouvs Vej, Aarhus)

Gæsteforelæsning

onsdag 22. november kl. 14:00–16:00

Compression and Insight

Gilles Fauconnier, University of California

Sted: Lokale: 221. (Finlandsgade 28)

Seminar

onsdag 22. november kl. 14:15

Falskmøntnerne på Hjelm

Lektor Jens Vellev,
Middelalderarkæologi
Mere på: <http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm>
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen på Moesgård.

onsdag 22. november kl. 19:00

Evangeliet ifølge Astrid Lindgren

Sognepræst Werner Fischer-Nielsen, Haslev

Om den bibelske fortælling som „tolkningsnøgle“ til Astrid Lindgrens forfatterskab.

Mere på: <http://www.studentermenigheden.dk/aarhus>
Arrangør: Studentermenigheden.
Sted: (Studentermenighedens hus, Rødkløvervej 3)

torsdag 23. november kl. 12:00–14:00

Semio-Linguistics

Per Aage Brandt og Lene Fogsgaard
Mere på: <http://www.hum.au.dk/semiotics>

Arrangør: Center for Semiotik.
Sted: Bygning 5128. Lokale: 221.
(Finlandsgade 28)

torsdag 23. november kl. 19:30

Er en nutidig katekismus galmandsværk?

Lektor Finn Jacobi

Arrangør: Studenterkredsen.
Sted: Bygning 420. Mødelokale 2.

Foredragsrække

torsdag 23. november kl. 19:30

Globalisering - Informationssamfundets verdensby er ikke et sted, men processer

René Kural, Kunstakademiets arkitektskole, Kbh.

Pris pr. forelæsning : 20 kr.

Pris for samtlige forelæsninger (i foredragsrækken "Globalisering") : 75 kr.

Arrangør: Idehistorisk Forening.
Sted: Bygning 420. Lokale: mødesal 1.

Doktorforsvar

fredag 24. november kl. 13:00

The Parsing System „Palavras“. Automatic Grammatical Analysis of Portuguese in a Constraint Grammar Framework

Præsæs cand.med. et cand.mag. Eckhard Bick

Opponenter:

1. professor Fred Karlsson, Helsinki Universitet

2. professor emeritus Jørgen Schmitt Jensen, Institut for Romansk Filologi, AU

Mere på: <http://visl.hum.sdu.dk>

Arrangør: Det Humanistiske Fakultet.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 333. Lokale: Auditorium A1. (Bartholins Allé)

Forelæsning

søndag 26. november kl. 14:00–15:30

Delfinerne og landsbyen Tuo

Peter Ian Crawford og Jens Pinholt, begge etnografer ved Etnografi, Moesgård

Under videooptagelser i Reef Islands i det sydvestlige Stillehav i 1996 strandede en gruppe på mere end 100 delfiner ud for landsbyen Tuo. Det gav uventet mulighed for at fortælle om det enestående slægtskab mellem kvinderne og delfinerne i Tuo og om mændenes jagt på delfinerne.

Peter Ian Crawford og Jens Pinholt fortæller om Reef Islands etnografiske filmprojekt og viser filmen om "Delfinerne og landsbyen Tuo".

Arrangør: Forhistorisk Museum Moesgård.

Sted: (Forhistorisk Museum Moesgård)

Gæsteforelæsning

onsdag 29. november kl. 14:15

Delexicalisation and Nominalisation as language contact processes and the case of yap- in migrant Turkish

Petek Kurtbke

This paper deals with two aspects of the verb YAP- in immigrant settings. The first aspect is the progressive delexicalisation of YAP- and its tendency to co-occur with L2 nouns in the host country.

The second aspect, on the other hand, deals with the reduction of the verb YAP- to suffix status, hence an extreme case of grammaticalisation.

Åben for: Alle (offentligt).

Workshop

onsdag 29. november kl. 09:15–16:00

Humaniora ved Årtusindskiftet: „Investigating Cultures: Styles of Inquiry“

Niels Ole Finnemann, Aarhus.
II: kl. 9.15-12.30 og I: 14.00-16.00.
Sted: (Konferencelokalene,
Studenternes Hus.)

Seminar

onsdag 29. november kl. 14:15

Materiel kultur på danske middelalderborge

Charlotte Boje H. Andersen, Ph.d.-
studerende, Nationalmuseet
Mere på: [http://www.hum.au.dk/
midark/studiet/onsdag.htm](http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm)
Arrangør: Middelalderarkæologi.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Lokale: Foredragssalen på
Moesgård.

Gæsteforelæsning

onsdag 29. november kl. 10:00–12:00

Double Scope Creativity

Gilles Fauconnier, University of
Califonia
Sted: Lokale: 221. (Finlandsgade 28)

Konference

torsdag 30. november kl.

Religionsvidenskabelige tabuer - Symposium om den religionsvidenskabelige forskning historisk og aktuelt.

Tilmelding: Prisen for symposiet begge
dage er 50 kr. Pris for deltagelse i
symposiet samt symposiemiddag
torsdag aften er 150 kr. Bindende
tilmelding for middag skal ske senest d.
21/11-2000. Tilsending af program,
spørgsmål eller tilmelding kan ske pr. e-
mail på
rel-tabu@teologi.au.dk, på tlf. 26366494
(David Samsøe) eller sendes til
adressen: Institut for
Religionsvidenskab, Det Teologiske
Fakultet, Aarhus Universitet,
Tåsingegade 3, 8000 Århus C, Att:
Symposie - Religionsvidenskabelige
tabuer. Tilmelding til symposiet alene
kan også ske på symposiets første dag
(30/11-2000) om morgenen.
Mere på: <http://www.teo.au.dk>
Arrangør: Institut for
Religionsvidenskab.
Sted: Bygning 441. Lokale: auditorium
1. (Tåsingegade 3, 8000 Århus C.)

Gæsteforelæsning

torsdag 30. november kl. 10:00–12:00

Governing Principles

Gilles Fauconnier, University of
Califonia
Sted: Lokale: 221. (Finlandsgade 28)

December

Ph.d. kursus

fredag 1. december kl. 10:15–15:00

Hvad er sprog: Sprogvidenskabens bidrag til dagens humaniora.

Professor Lene Fogsgaard &
Forskningslektor Svend Østergaard.
„Ordklasserne – en afsøgning af den
semantiske motivation for ordklasse-
strukturernes interne organisering“.
kl. 10.15-12: forelæsning;
kl. 13-15: workshop med ph.d.-
studerende.
Arrangør: Center for Kulturforskning.
Sted: Bygning 5128. Lokale: 221.
(Centret, Finlandsgade 28, lokale 221)

fredag 1. december kl. 11:00–20:00

Per Kirkeby seminar

I anledning af bulledkunstneren Per
Kirkebys foresående udsmykning af et
nyt stort auditorium på Aarhus
Universitet.
Arrangør: Kunsthistorie.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 585. Lokale: Store Sal.
(Langelandsgades Kaserne)

Konference

fredag 1. december kl. 13:00–15:30

Mini-konference om First Class

En eftermiddag om fakultetets nye
kommunikationssystem. Fakultetet
inviterer fredag den 1. december alle
interesserede til en mini-konference om
konference-systemet First Class.
Fem oplægsholdere vil fortælle om
deres erfaringer med First Class i
undervisningen, administrationen,
forskningen, kommunikationen og i
forbindelse med organiseringen af et
institut, og de pædagogiske,
administrative, organisatoriske,
tekniske og strategiske implikationer af
brugen af First Class.
* Fakultetets mål og strategi for brugen
af First Class
* Institutionel omlægning - brug af First
Class på institutionelt plan
* Det virtuelle sekretariat - brug af First
Class i administrationen
* Tekst og lyd - brug af First Class i
undervisningen

* Det åbne system - tekniske strategier
og mål for First Class

* Diskussion

Efter oplæggene serveres vin og snacks
Tilmelding til konferencen kan ske ved
henvendelse til Edb-sektionen
eller på mail til
fckonference@fcmail.hum.au.dk. Senest
tilmelding tirsdag d. 28 november
Yderligere oplysninger kan fås ved
henvendelse til Rasmus Blok, Edb-
sektionen, lokal 2291,
rasmus@hum.au.dk
Mere på: [http://www.hum.au.dk/
nyheder/service/32fckonf.htm](http://www.hum.au.dk/nyheder/service/32fckonf.htm)
Arrangør: Det Humanistiske Fakultet.
Sted: Bygning 585. Lokale: Lille
Teatersal. (Langelandsgades Kaserne)

Doktorforsvar

fredag 1. december kl. 13:00

Hvør av øðrum. Samanseting, frásögn og millumtekstleiki í föroynskari skaldsögu eftir 1970

Præsens, rektor for Færøernes
Universitet Malan Marnersdóttir
Opponent:
1. Professor, dr. Idar Stegane, Nordisk
Institut, Bergens Universitet
2. Lektor, dr.phil. Rolf Reitan, Institut
for Nordisk Sprog og Litteratur, Aarhus
Universitet.
Arrangør: Det Humanistiske Fakultet.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 441. Lokale: Auditorium
1. (Tåsingegade 3)

mandag 4. december kl. 13:00

Frafald og studiemiljø

Ulrik Larsen
Om studenterrådets
frafaldsundersøgelse
Arrangør: Studenterrådet.
Åben for: Alle (offentligt).
Sted: Bygning 331. Lokale: A1.

Seminar

onsdag 6. december kl. 14:15

Æstetisk perspektiv på by - og landskabsrummet som kulturmiljø

Lise Bek
Arrangør: Fællesæstetisk
forskergruppe.
Sted: Bygning 584. Lokale: 124.
(Langelandsgade 139, Århus C)

Seminar

onsdag 6. december kl. 14:15

Teglværket ved Bregnet

Lektor Jan Kock, Middelalderarkæologi

Mere på: <http://www.hum.au.dk/midark/studiet/onsdag.htm>

Arrangør: Middelalderarkæologi.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Lokale: Foredragssalen på Moesgård.

assertion. The Ismael/Issac dichotomy. To understand the "contemporary" Judaeo-Islamic cultures is actually to know what constitutes and structures their origins, backgrounds and discourses.

Mere på: <http://www.hum.au.dk/semiotics>

Arrangør: Center for Semiotik.

Sted: (Center for Semiotik, Finlandsgade 28, auditorium 221)

Seminar

fredag 8. december kl. 12:00–14:00

Theo-Semiotics – A Semiotic Seminar On Religion

Joshua Sabih & Per Aage Brandt

The general aim of this seminar is to find relevant and efficient notions for analysing religious meaning, understanding its possible grounding in human cognition, incl. affect, empathy, enunciation, modality, and other structural properties of the mind. The approach will be comparative and therefore both historical and theoretical. The form of the seminar gives privilege to open debate. Joshua Sibih is a specialist of Middle Eastern religions, politics, and societies, and will present data – texts and facts – from this area, as well as personal research in the field. Based on his material, the seminar will focus on central ideas and concepts in both the political and religious discourse of the Middle Eastern societies and the Maghreb, such as:

1. The national and universal God – his names and attributes in both the Jewish and the Islamic religions. 2. Religion (Ar: Dîn, Heb: Dât). 3. This world (Dunyâ/'Olâm/cosmos) and the world to come; Power. 4. War (Ar: harb/jihad, heb: milhamâ, har-magiddôn). 5. Tribe, nation (Ar: qabilah & 'umma). 6. Language (Ar: Lisân, Lughah, Heb: Lashûn, safâ) between the profane and the sacred in Judaism and Islam.

Things we will try to sort out:

• Is there an Arabic culture or are there several cultures? Does Arabic also mean Islamic?

• Judaeo-Islamic or Judaeo-Arabic culture: – ethnicity or religious

Seminar

fredag 8. december kl. 13:00–15:00

The Rise and Fall of a National Strategy. The United Kingdom and the European Communities, 1945-63

Alan S. Milward, Britisk Historiker

Alan S. Milward is the leading expert on Britain's European policy after 1945. He has recently been appointed by the British Queen to write the official history on British European policy in two volumes with complete access to British governmental archives.

Arrangør: Jean Monnet Centret.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 330. Lokale: Auditorium A1.

Møde

mandag 11. december kl. 13:00

Fakultetsrådsmøde

Mere på: <http://www.hum.au.dk/fak/fakraad/home.htm>

Arrangør: Det Humanistiske Fakultet.

Åben for: Alle (offentligt).

Sted: Bygning 420. Lokale: Mødesal 1.

Kom med i kalenderen

HUMavisen optager alle arrangementer med tilknytning til fakultetet i kalenderen. Husk at angive tid og sted, arrangør og eventuel entré, hvis arrangementet ikke er gratis. Skriv også hvis arrangementet ikke er åbent for alle.

Send oplysninger om dine arrangementer til HUMavisen – allerhelst som vedhæftet bilag til e-post til adressen:

kalender@hum.au.dk

Vi kan klare alle tekstbehandlingsformater.

Navne

Doktorgraden

Dan Ringgaard for afhandlingen *Den poetiske lækage. Sophus Claussens lyrik, rejsebøger og essayistik*.
Pressemeddelelse på: <http://www.au.dk/dk/nyheder/presse/190900.htm>

Jens Christensen for afhandlingen *IT and Business - A History of Scandinavian Airlines*.
Pressemeddelelse på: <http://www.au.dk/dk/nyheder/presse/241000.htm>

Ph.d.-graden

Niels Brügger, Informations- og Medievidenskab, for afhandlingen *Den intellektuelle. Om tekstualiseringen af den intellektuelle*.

Nye ansatte

Peter Clemens Kjærgaard, Institut for Ídehistorie, adjunkt i idéhistorie i perioden 1.10.2000-30.9.2003.

Gerd Haverling, Institut for Oldtids- og Middelalderforskning, lektor i klassisk filologi pr. 01.01.2001.

Dagmar Kristinsdóttir, Germansk, kontorelev, 1.9.2000-31.8.2002

Andrei Tarakanov Erichsen, Teknisk Afdeling, fotografelev, 7.8.2000-6.2.2005

Marianne Pade, Oldtids- og Middelalderforskning, lektorvikar, 1.1.2001-31.1.2002.

Fratrædelser

Annette Andersen, Informations- og Medievidenskab, assistent, 1.8.2000.

Camilla Ginge, Historie, korrespondent, pr. 31.10.2000.

Professor Else Roesdahl (Middelalderarkæologi) er for anden gang blevet udnævnt til Special Professor in Viking Studies ved University of Nottingham.

Special Professor for anden gang

Else Roesdahl, professor i middelalderarkæologi, er for perioden oktober 2000 og tre år frem udnævnt til *Special Professor in Viking Studies* ved University of Nottingham, England. Det er anden gang hun beklæder posten, der bl.a. indebærer besøg i Nottingham med afholdelse af forelæsninger og seminarer.

Else Roesdahls bog *Vikingerne verden er i* øvrigt udkommet i seks udgaver i Danmark og oversat til fire sprog. En russisk udgave er på trapperne.

Jubilarerer og fødselarerer kun på opfordring

Fremover vil oplysninger om jubilarerer og fødselarerer kun blive bragt i HUMavisen på opfordring.

Jubilæer

Institutterne bedes orientere avisen om 25- og 40-års jubilæer, ligesom vi gerne bringer meddelelser om receptioner.

Under alle omstændigheder bør instituttet konsultere Personalekontoret med henblik på udregning af den nøjagtige jubilæumsdato.

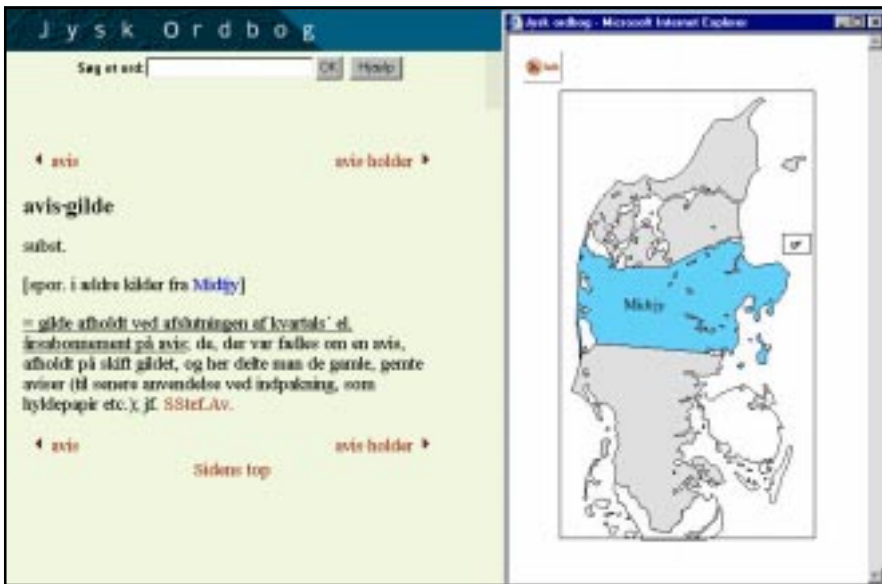
Runde fødselsdage

Avisens bringer også gerne meddelelser om runde fødselsdage (– vi spørger dog altid fødselaren først). Også her er der plads til meddelelser om reception o.l.

Billeder

Billeder af fødselaren eller jubilaren er velkomne. Vi har ofte ét i arkivet eller vi kan tage billedet fra den personlige hjemmeside. Men nyere billeder er også velkomne.

Oplysningerne skal sendes per e-post til humavis@hum.au.dk. Billeder kan sendes via intern post til HUMavisen.

Fest på jysk

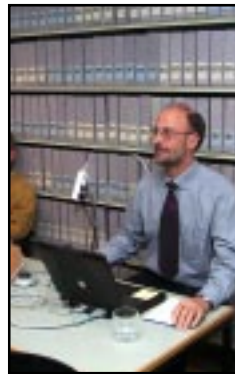
Jysk Ordbog er på nettet. Den er ganske gratis at slå op i, og det giver anledning til mere end én fest.

Først fejrede Institut for Jysk Sprog- og Kulturforskning det med en reception at alverden nu kan slå op i den elektroniske jyske ordbog.

Og HUMavisens allerførste opslag i ordbogen giver anledning til endnu en fest. Som det ses af illustrationen, så er *avisgilde* netop kendt fra Midtjylland (jf. kortet), og ved afslutningen af fx et delt kvartalsabonnement, så skulle en af abonnenterne holde fest.

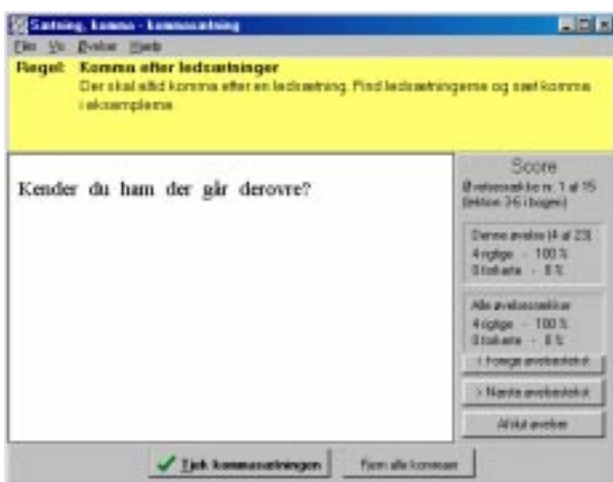
Denne HUMavis markerer netop afslutningen på et kvartal, så der er altså al mulig anledning til festivitas.

Lektor Viggo Sørensen ved den bærbare computer, hvor han nu kan slå alle jyske ord fra A til F op via Internet. Bag ham et udpluk af instituttets arkiver. (Billede fra receptionen)

Men pas på, for hvis man her i det midtøstjyske holder fest med nogen, så svarer det til at holde dem for nar.

Og det er meget mere at hente på: www.hum.au.dk/jysk

Nyt komma

Kniber det med det nye komma? Dansk Sprognævn har lavet et øve-program, som nu kan hentes gratis på nettet.

I programmet skal man sætte kommaer (eller lade være!) i en række kommaløse sætninger, og programmet

giver meget venligt hele tre forsøg, så man har en rimelig mulighed for at score 100 procent.

www.dsn.dk/nykomidx.htm

HUMavisen for fem år siden

Klip fra HUMavisen 11, november 1995

Overskud er en katastrofe

Fakultetet får et overskud på 17 millioner i år. Det mener en tidligere dekan er en katastrofe. Staten er allerede ved at lægge sin klamme hånd på en tiendedel af pengene med en særlig formueskat.

Den nuværende dekan mener at overskuddet er et resultat af langsigtet fornuft og at fakultetet vil høste frugterne de næste år.

Ny plan for fakultetets fremtid

Kursen skal lægges om. Dekanen vil sætte grænser for hvor meget et fag må vokse – og lærerne skal ikke sidde i de samme stillinger i årevis.

HUMavisen bringer 12 sider om fakultetets første skridt frem mod en ny langtidsplan for 1995-1998.

HUMavisen går på Nettet

Aktuel kalender og alle avisens artikler kan nu læses på Internet.

Multimedia-mix afløser båndsalat

Det gamle sproglaboratorium er blevet digitalt og kan håndtere både lyd, video, tv og tekst – og en tur på Internettet.

Ny langordskonkurrencerekordsætter

Fakultetsrekorden er slået. De 30 bogstaver i undervisningsassistentstilling holdt ikke længe. På Trøjborg er man nemlig ved at indrette et multimedieproduktionslaboratorium (33 bogstaver).